

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет міжнародних відносин
Кафедра германської філології та перекладознавства

ДИПЛОМНА РОБОТА

магістр

Освітній рівень

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Шифр і назва галузі знань

Спеціальність 035 Філологія

Шифр і назва спеціальності

Спеціалізація 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно),
перша – англійська

на тему:

**Термінологія індустрії краси:
функціональний та перекладознавчий
аспекти**

Шифр 19108

Виконав:

студент 2 курсу, група ФПАмз-19-1

Т.В. Зелінскі

Керівник: д. пед. н., доцент

К.М. Скиба

Нормоконтроль: к. пед. н., доцент

О.О. Мацюк

До захисту допускаю:

Зав. кафедри проф. Бойко Ю.П.

“ ”

2020 р.

Хмельницький, 2020

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ АНГЛІЙСЬКИХ ТЕРМІНІВ ІНДУСТРІЇ КРАСИ	8
1.1. Трактування сутності терміна у мовознавстві.....	8
1.2. Основні вимоги до терміна.....	10
1.3. Фахова мова сучасної індустрії краси.....	16
Висновки до Розділу 1.....	19
РОЗДІЛ 2. ПЕРЕКЛАДАЦЬКІ ПРИЙОМИ ПЕРЕДАЧІ АНГЛІЙСЬКИХ ТЕРМІНІВ ІНДУСТРІЇ КРАСИ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ	21
2.1. Терміни індустрії краси, що вживаються у англомовних медійних текстах, як проблема перекладу.....	21
2.1.1. Групи термінів індустрії краси.....	21
2.1.2. Терміни-аббревіатури індустрії краси.....	23
2.2. Прийоми перекладу термінів індустрії краси.....	26
2.2.1. Способи перекладу та трансформації, що використовуються, для перекладу термінів.....	26
2.2.2. Особливості перекладу англійських термінів сфери парфумерії та косметичних засобів.....	33
2.2.3. Особливості перекладу англійських термінів сфери косметологічних послуг.....	40
Висновки до Розділу 2.....	46
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ	48
ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	50
ДОДАТКИ	56

ВСТУП

В даний час з новою силою проходять процеси інтеграції та глобалізації ділових відносин, розвиток міжнародного співробітництва супроводжується маркетинговою сучасного життя і впливають на усі сфери діяльності людини та спричиняють появу нових і еволюцію наявних наукових та професійних галузей. Прикладом цього є бурхливий розвиток індустрії краси, яка набула надзвичайно широкого розповсюдження у світі на початку нового тисячоліття. Сучасне розширення та модифікація її поняттєвої основи сприяє формуванню і розвитку відповідної мовно-комунікативної сфери, основною одиницею якої є термін.

Термінознавчі дослідження набули широкої популярності в Україні та інших країнах світу і викликали формування національних термінознавчих шкіл: української (Р. І. Дудок, Ю. А. Зацний, В. І. Карабан, Т. Р. Кияк, І. М. Кочан, Г. П. Мацюк, Т. І. Панько, Л. О. Симоненко, В. В. Синьо, Е. Ф. Скороходько); німецької (Л. Дрозд, В. Зайбіке, Д. Мьон, Р. Пелка, Л. Гоффман, Г. Фелбер). Окрім того, значну увагу науковців привернули фахові мови, стрижневими компонентами яких є галузеві терміни (І. І. Бойко, М. Т. Вереш, Л. Гоффман, Т. Р. Кияк, І. В. Мотченко, І. Б. Павлюк, Р. Є. Пилипенко, В. В. Прима, О. В. Суперанська, Н. В. Подольська, М. Я. Саламаха, М. В. Токарева, М. А. К. Халідей).

Незважаючи на значну кількість робіт, присвячених різним терміносистемам і мовам фаху, англійська термінологія індустрії краси як перекладознавча проблема ще не ставала предметом спеціального аналізу. Отже, **актуальність** магістерської роботи зумовлено суспільною важливістю вивчення галузевої термінології індустрії краси з огляду на бурхливий розвиток міжнародного співробітництва та інтенсифікацію спілкування галузевих фахівців; необхідністю вивчення продуктивних способів перекладу англійських термінів індустрії краси українською мовою у медіа дискурсі.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Магістерську роботу виконано в межах наукової теми кафедри германської філології та перекладознавства Хмельницького національного університету «Проблеми лексико-граматичної семантики, прагматики та стилістики в когнітивно-дискурсивній парадигмі».

Об'єкт дослідження – англійська та українська термінології індустрії краси.

Предмет дослідження – англійські терміни індустрії краси, що використовуються у медійних текстах, та способи їх перекладу.

Мета дослідження полягає у виявленні та комплексному аналізі англійських термінів індустрії краси та визначення способів їх перекладу українською мовою.

Досягнення поставленої мети передбачає виконання таких **завдань**:

- розглянути основні підходи до трактування сутності поняття «термін» та виявити ключові вимоги, що висуваються, до терміна;
- описати основні характеристики фахової мови індустрії краси, проаналізувати її джерела і шляхи поповнення;
- схарактеризувати тематичні групи термінів індустрії краси, що зустрічаються у медійних текстах;
- визначити способи перекладу термінів індустрії краси.

Матеріалом дослідження послуговували медійні тексти про індустрію краси, опубліковані протягом останніх 5 років, звідки було вибрано 100 англійських термінів індустрії краси. На основі опрацьованого матеріалу був сформований глосарій обсягом 450 одиниць, до якого увійшли одиничні терміни, терміни-словосполучення та аббревіатури. Для верифікації даних були використані відповідні лексикографічні джерела.

Для досягнення мети магістерського дослідження та розв'язання сформульованих завдань було застосовано загальнонаукові і лінгвістичні

методи. До загальних методів дослідження належать аналіз, синтез, порівняння, узагальнення, а до лінгвістичних – словотвірний аналіз, компонентний аналіз.

Наукова новизна отриманих результатів полягає в тому, що в роботі здійснено комплексне дослідження англійської термінології індустрії краси, уточнено поняття «терміни індустрії краси», виокремлено групи термінів індустрії краси, які зустрічаються у медійних текстах; визначено способи перекладу термінів індустрії краси.

Наукова новизна отриманих результатів представлена в таких **положеннях, що виносяться на захист:**

1. Термін індустрії краси – це слово або словосполучення, що позначає препарати і засоби, обладнання та прилади, методи, фізіологічні показники, дії і процеси, необхідні для покращення зовнішнього вигляду людини, та забезпечує процес номінації понять та комунікації між фахівцями.

1. Термін повинен відповідати наступним вимогам: 1) абсолютна і відносна однозначність; 2) відсутність синонімів; 3) відповідність буквального і дійсного значень (вмотивованість); 4) систематичність (системність); 5) стислість; 6) простота і зрозумілість; 7) точність; 8) впровадженість; 9) незалежність від контексту; 10) неприпустимість необґрунтованих іншомовних запозичень. Іншими вченими цей перелік був доповнений: 11) незалежність терміну від модальності, експресії і стилістики; «інтелектуальна чистота» терміна, тобто «відчуженість його від образних і емоційних переживань»; 12) конвенціональність; 13) приналежність до спеціальної мови; 14) лінгвістична правильність; 15) словотворча здатність (дериваційність); 16) інтернаціональність; 17) милозвучність; 18) сучасність.

2. Фахова мова індустрії краси – це сукупність мовних засобів, що функціонують у її сферах. Стрижнем фахової мови індустрії краси, є ті слова, словосполучення, аббревіатури, якими користуються професіонали індустрії краси для якісного, пришвидшеного, ефективного спілкування між собою. Головну роль у будь-якій фаховій мові відіграють терміни. Аналіз термінів

індустрії краси засвідчив, що за приналежністю до частин мови серед однослівних термінів переважають терміни-іменники.

3. Терміни індустрії краси, на основі досліджених медійних текстів, можна поділити на 2 тематичні групи: «Парфумерія та косметичні засоби» і «Косметологічні послуги». Усі вони представлені вузькоспеціальними термінами.

5. Найбільш уживаними способами перекладу термінів є транслітерація, транскрипція, калькування і описовий переклад. Також часто перекладачеві потрібні для адекватного перекладу комбінація способів або додаткові прийоми. Іноді можуть застосовуватися лексичні трансформації: генералізація, конкретизація, антонімічний переклад. Велика кількість термінів англійського походження запозичується українською мовою.

Теоретичне значення магістерської роботи полягає у тому, що комплексний аналіз англійської термінології індустрії краси, що матиме позитивні наслідки для подальшого вивчення утворення і функціонування інших термінологій, терміносистем і фахових мов. Робота також доповнює і розширює наявні знання про розвиток спеціальної лексики, закономірності її формування та функціонування.

Практична цінність дисертації визначається можливістю застосування її результатів у викладанні лекційних курсів із лексикології англійської мови (розділи «Термін», «Термінологія», «Системні відношення в лексиці», «Словотвір») та стилістики (розділ «Стилістична диференціація лексики»), у лексикографічній практиці (для укладення відповідних англо-українських словників, глосаріїв і довідників), при створенні профільних підручників і навчальних посібників, а також для упорядкування та стандартизації англійської термінології індустрії краси. Отримані результати дослідження можуть слугувати джерелом інформації для подальших досліджень із термінознавчих проблем.

Апробація результатів дослідження. Основні теоретичні положення і практичні результати дослідження доповідались на II Міжнародній науково-практичній конференції «Практичні та теоретичні питання розвитку науки та освіти», м. Львів, 19-20 грудня 2020 року.

У **вступі** обґрунтовується актуальність теми, формулюються мета і завдання магістерської роботи, визначаються предмет і об'єкт дослідження, розкриваються наукова новизна, теоретичне значення та практична цінність одержаних результатів, зазначаються методи і матеріали дослідження, наводяться дані про апробацію результатів та загальну структуру дослідження.

Перший розділ «Теоретичні засади дослідження англійських термінів індустрії краси» присвячено розгляду різноманітних поглядів на поняття «термін», вивченню вимог до терміна як лексичної одиниці та аналізу характеристик фахової мови сучасної індустрії краси. У розділі сформовано власне визначення терміну індустрії краси, яке базується на поєднанні дефініцій В. М. Лейчика, А. В. Лемова та І. І. Бойко.

У **другому розділі «Перекладацькі прийоми передачі англійських термінів індустрії краси українською мовою»** розглянуто терміни індустрії краси, що вживаються у англійськомовних медійних текстах, виокремлено 2 групи термінів індустрії краси, проаналізовано терміни-аббревіатури індустрії краси, визначено перекладацькі прийоми передачі англійських термінів індустрії краси українською мовою.

У **загальних висновках** підсумовуються і концептуалізуються, отримані результати та окреслюються перспективні напрями подальших досліджень.

Обсяг і структура роботи. Робота складається зі вступу, двох розділів, висновків, списків використаних джерел і додатку. Основний текст магістерської роботи становить 50 сторінки, загальний обсяг – 66 сторінок. Список використаних джерел складається з 71 позиції.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ АНГЛІЙСЬКИХ ТЕРМІНІВ ІНДУСТРІЇ КРАСИ

1.1. Трактування сутності терміна у мовознавстві

Перш ніж приступити до розгляду особливостей утворення термінів і їх перекладу українською мовою, потрібно детально вивчити поняття «терміна». Існує багато дефініцій терміна як основної одиниці термінознавства.

По-перше, термін – це предмет вивчення науки термінознавства, а багато визначень цього поняття існували ще до того, як ця наука сформувалася. По-друге, поняття «термін» розглядається багатьма науками, і кожна з них, надаючи дефініцію терміна, схильна виокремлювати ті його аспекти, які є вагомими з погляду її ідеології та епістемології. Зрозуміло, що поєднати всі ознаки цього багатогранного поняття в одній дефініції неможливо та не логічно.

О. С. Ахманова називає терміном слово чи словосполучення спеціальної мови, яке створене для точного вираження спеціальних понять та називання спеціальних предметів [3]. Таке трактування поділяють такі мовознавці, як, приміром, В. П. Даниленко [8] та І. В. Арнольд [1].

Як зазначає Т. Л. Канделакі, термін є основою будь-якої професійної інформації [12]. Так, при опрацюванні нової інформації, що стосується певних вузьких галузей, необхідно володіти навиками перекодування наукової інформації зі світових мов, зокрема англійської. Це відбувається за допомогою універсальних форм вираження (терміна), в яких закладено велику інформативність. Отже, термін – це один з видів носія інформації, за допомогою якого вона передається в просторі та часі.

Існує безліч визначень вищезгаданого поняття. На наш погляд, найбільш важливими є визначення А. А. Реформатського [33], Д. С. Лотте [23], В. І. Татарінова [43], В. М. Лейчика [19], що підкреслюють співвіднесеність

терміна з поняттям, що належить до будь-якої галузі знань або діяльності (в описуваному випадку мова йде про галузь перекладознавства). Так, за словами Д. С. Лотте, «термін – це слово або підрядне словосполучення, що має спеціальне значення, що виражає і формує професійне поняття і застосовується в процесі пізнання і освоєння наукових і професійно-технічних об'єктів і відносин між ними» [23, с. 36]. На думку В. М. Лейчика, термін – це «лексична одиниця певної мови для спеціальних цілей, що позначає загальне – конкретне або абстрактне – поняття теорії певної спеціальної галузі знань або діяльності» [19, с. 79].

Тому при дослідженні терміна на лінгвістичному рівні необхідно розглянути поняттєвий апарат всієї галузі, яка на мовному рівні представлена певною термінологічною системою. Отже, особливість терміна – у його приналежності як до загальномовного знання, так і до наукового знання. Зміст терміна розкриває його дефініція, а зміст слова – його лексичне значення [19].

Т. Й. Лещук та В. М. Лейчик зазначають, що між загальноживаними словами і термінами не слід створювати штучного бар'єра, який може утруднити розуміння процесів термінотворення. Враховуючи все ж певні особливості, якими характеризуються терміни, треба їх розглядати стосовно загальних слів у зіставленні, а не протиставленні, оскільки у них одна лінгвістична природа [19; 21].

А. А. Реформатський вважає, що термін – це «слово (або поєднання слів), що є офіційно прийнятим і узаконеним найменуванням будь-якого поняття в науці, техніці, мистецтві» [33, с. 378]. Слідом за Д. С. Лотте, В. М. Лейчиком, А. А. Реформатським зробимо висновок про те, що терміном може бути слово або словосполучення, яке виконує функцію мовного засобу номінації спеціального поняття, є членом певної терміносистеми і вимагає дефініції. Таким чином, до трактування сутності і визначення поняття «термін» існують різні підходи, і, напевно, тому серед дослідників не існує єдиного загальноприйнятого визначення терміна.

У цій роботі ми спираємось на робоче визначення поняття «термін», запропоноване дослідницею термінології І. І. Бойко, яке базується на поєднанні дефініцій А. В. Лемова та В. М. Лейчика: «термін – це мовна одиниця (слово або словосполучення), переважно субстантивного характеру, яке співналежить із загальними, конкретними та абстрактними поняттями певної галузі знань, та слугує для концентрації, фіксування, збереження й передачі професійної інформації [5, с.8].

Відповідно, термін індустрії краси – це слово або словосполучення, що позначає препарати і засоби, обладнання та прилади, методи, дії і процеси, необхідні для покращення зовнішнього вигляду людини, та забезпечує процес номінації понять та комунікації між фахівцями.

За часовий проміжок свого розвитку і ускладнення, галузь індустрії краси увібрала в себе велику кількість термінології, якою на сьогоднішній день в умовах міжнародного співробітництва оперують косметологи, стилісти, виробники косметики та прафюмерії, що, в свою чергу, потребує вдосконалення і систематизації мови даної області. Для лінгвістів особливий інтерес представляє вивчення термінологічної системи мови індустрії краси.

1.2. Основні вимоги до терміна

Існують певні ознаки, характерні для терміна. Д. С. Лотте, один з перших розробників критеріїв, назвав більшість основних вимог, що пред'являються до терміну [23, с. 98]: 1) абсолютна і відносна однозначність; 2) відсутність синонімів; 3) відповідність буквального і дійсного значень (вмотивованість); 4) систематичність (системність); 5) стислість; 6) простота і зрозумілість; 7) точність; 8) впровадженість; 9) незалежність від контексту; 10) неприпустимість необґрунтованих іншомовних запозичень. Іншими вченими цей перелік був доповнений: 11) незалежність терміну від модальності, експресії і стилістики; «інтелектуальна чистота» терміна, тобто «відчуженість

його від образних і емоційних переживань»; 12) конвенціональність; 13) приналежність до спеціальної мови; 14) лінгвістична правильність; 15) словотворча здатність (дериваційність); 16) інтернаціональність; 17) милозвучність; 18) сучасність.

Розглянемо деякі з ключових вимог до терміна більш детально.

Абсолютна і відносна однозначність – обов'язкова моносемічність або цілковита змістова визначеність, тобто однозначність терміна. Для будь-якої терміносистеми полісемія є небажаним явищем, адже порушується однозначна відповідність між терміном і знаком, що його номінує. Слід зауважити, що однозначність терміна - це не одне значення слова, а його ідентичне сприйняття і одне пояснення саме в терміносистемі або термінології, до якої він належить; наприклад, терміни *oxygenation*, *hydration*, *nutritional* мають єдине значення в термінології індустрії краси. У разі детермінологізації термін втрачає однозначність і використовується у загальноживаній мові. Однозначність терміна у межах однієї терміносистеми – це, радше, вимога, до якої прагне термін, хоча вона не є стандартом [46]. На думку А. В. Лємова, у терміносистемах багатьох наук набагато легше знайти багатозначний термін, аніж однозначний [20];

Відсутність синонімів – терміни будь-якої терміносистеми не повинні мати синонімів. Небажаність синонімів зумовлена тим, що вони перенасичують пам'ять під час вивчення нової дисципліни. Виникає необхідність не лише вивчати нові поняття, а й багато нових термінів, що позначають ці поняття. Також, часто автори невірно вживають їх. Однак, явище синонімії у галузевих термінологіях зустрічається досить часто. До прикладу, в термінології індустрії краси словосполучення *freezing probe*, *freezing needle*, *cooling cannula*, *cryosurgical probe*, *cryoprobe*, *cryoneedle* мають одне значення – *криозонд*.

Відповідність буквального і дійсного значень (вмотивованість). Вмотивованість – це бажана вимога терміна, що надає можливість сформулювати уявлення про позначене терміном поняття, краще зрозуміти та запам'ятати

його. Вмотивованість – це посередник між формою та змістом знака [16]. Ф. де Соссюр вважав, що вмотивованість тим повноцінніша, чим легше її розкласти на частини, з яких можна зрозуміти значення цілого [40].

Систематичність (системність) – наявність фонетичних, графічних, морфологічних, словотвірних, синтаксичних та інших варіантів термінів призводить до коливань в їх написанні та спричиняє появу вимоги до інваріантності термінів, тобто незмінності їх форми: *dermatophytosis* – *photodermatitis* (наведені приклади позначають одне поняття, проте їхнє написання відрізняється: перший складається з двох частин – *dermato+phytosis*, а в другому спостерігаємо, як ці частини помінялися місцями – *photo+dermatosis*). Наявність різних варіантів одного терміна ускладнює комунікацію між фахівцями. Проте, часто незначні відмінності ведуть до семантичних диференціацій, які викликають дискусії щодо системності термінів (імманентна властивість приналежності кожного терміна до певної системи термінів), систематичності (відображення в формі терміна його місця в системі термінів і зв'язок з іншими поняттями), а також дефінітивної здатності (наявності дефініції та відображення в формі терміна основних ознак позначуваного поняття).

Стислість (лексична, формальна) важлива адже довгі складні терміни створюють незручності під час застосування і порушують мовну економію. Лексична короткість (відсутність тавтології) полягає в тому, що в терміні зафіксована мінімальна кількість ідентифікаційних ознак і відсутні зайві елементи із непотрібною інформацією; наприклад, наступне словосполучення містить «зайвий» елемент: *malignant melanoma* (отже, термін *malignant* можна опустити, оскільки в значенні терміна *melanoma* вже є компонент "злоякісний"). Згідно із вимогою формальної короткості, перевага надається лаконічним термінам, наприклад, термін *light amplification by stimulated emission of radiation* був замінений на *laser*, а *botulinum toxin injections* на – *BTXI*.

Точність, виразність значення. Така вимога зумовлена тим, що спеціальне поняття має чіткі межі, які встановлюються за допомогою наукового визначення – дефініції. Термін це слово, якому дана чітка дефініція, що тлумачить значення терміна чи поняття, відмежовує термін від загальноживаних мовних одиниць. Вона стосується як поняття, так і терміна, тому можна говорити про дефініцію поняття і дефініцію терміна. Термін номінує поняття і констатується за допомогою дефініцій [41].

Упровадженість. Упровадженість терміна характеризується тим, наскільки загальноприйнятим він є поміж фахівців і науковою громадою. За наявності декількох назв одного поняття, перевагу у використанні отримує те, яке є найбільш широкоживаним та традиційно використовується у професійній сфері. Прийнято вводити апробовані терміни, тоді як застарілі терміни, жаргонізми та діалектизми небажані. Щодо неологізмів, які позначають нові поняття та уточнюють вже існуючі, то у фаховій мові без них важко обійтися, як це ілюструє нижченаведений текстовий фрагмент:

A palette with four concealers (colour correctors) and two corrector shades to match any skin tone. A professional palette of four concealers and two corrector shades in a medium colour wave. Enriched with antioxidants and suited for all skin types, concealers can be used individually or combined to match any skin tone. Emollient-based formula of the concealers' delivers medium to full buildable coverage in a natural finish. Concealers help to correct skin tone and conceal dark circles, blemishes, moles, tattoos and birthmarks [52].

У наведеному фрагменті описується одне поняття (косметичний засіб, який маскує дефекти шкіри), але його номінують два терміни: новий – *concealer* і традиційний для косметології *colour corrector*. Проте простий підрахунок термінів у цьому фрагменті показує, що перевагу у використанні отримує саме відносно новий термін *concealer*, який є нині найбільш широкоживаним та часто використовується у косметичній сфері.

Незалежність терміну від модальності, експресії і стилістики; «інтелектуальна чистота» терміна, тобто «відчуженість його від образних і емоційних переживань». Термін повинен бути стилістично нейтральним, тобто не викликати зайвих асоціацій, наприклад: *cream, eyeshadow, lotion*.

Приналежність до спеціальної мови. Для терміна важливий термінологічний контекст, приналежність до спеціальної фахової сфери (фаховість) [22].

Лінгвістична правильність. Така вимога означає відповідність терміна нормам мови, а саме: усунення професійних жаргонізмів (наприклад, в термінології індустрії краси вираз *precisely arched brows and equally etched eyeliner* слід вживати замість жаргонізму *brows on fleek*); заміна невластивих літературній мові форм (наприклад, вираз *area of a person's face that includes the forehead, nose and chin* слід вживати замість *T-zone*), підпорядкування їх мовним вимогам (приміром, термін *BOTOX* дає можливість утворити похідне *botoxed*). Проте ця вимога є ідеальною; як далі побачимо на прикладі аналізу термінології індустрії краси, поширеним у ній є вживання жаргонізмів і професіоналізмів;

Словотворча здатність (дериваційність). Вимога дериваційної здатності пояснюється тим, що від коротких термінів зручно утворювати похідні слова за участю одиниць нижчого рівня (суфіксів, префіксів); приміром, *pigment* – *pigmentation* (слово утворилося за допомогою додавання суфікса *-tion* до *pigment*) – *hyperpigmentation* (утворилося за допомогою префікса *-hyper* до *pigmentation*)

Інтернаціональність. Інтернаціональність є неминучим мовним явищем, яке полягає у тому, що зростає обмін науковою і технічною інформацією, з'являються терміни однакові або близькі за формою, які збігаються за змістом і вживаються в декількох (не менше трьох) національних мовах, наприклад: *epilator* ((від лат. *pilus* (англ. *hair*)), *telemedicine* (від грец. *tele* (англ. *far, far off, operating over distance*) та латинського *medicina*)). Наведені приклади

зустрічаються в українській, російській, англійській, французькій та італійській мовах.

Проте залучення інтернаціоналізмів необхідне лише за умови відсутності питомих відповідників у мові. Дослідження термінології індустрії краси, яка, в основному, складається з латинізованих грецизмів та латинізмів, що асимілюються в англійську мову, підтверджує вищесказане. Англійська мова руйнує усталені моделі греко-латинських термінів завдяки своїй аналітичній структурі, пристосовуючи елементи класичних мов під сформовані національні норми і традиції.

Милозвучність. У вимозі щодо милозвучності (мовної досконалості) закладено два аспекти. По-перше, орфоепічна милозвучність необхідна для зручності вимови. Окрім того, термін не повинен викликати небажані асоціації, коли він вживається поза межами наукової галузі;

Сучасність – вимога до сучасності (або модерності) реалізуються через виштовхування із вжитку застарілих термінів новими: наприклад, з'явилися нові терміни, індустрії краси, що позначають інноваційні технології, процедури і засоби – *mesotherapy, telemedicine, blepharoplasty, rhinoplasty*.

Наявні терміни повинні відповідати сучасному стану науки. Нормалізація щодо застосування та використання термінів здійснюється галузевими фахівцями та лінгвістами. Після фіксації існуючих термінів відбувається добір найбільш якісних одиниць, і лише тоді можливе подальше творення термінів, які задовольняють вимоги часу. Після критичного перегляду термінів та перевірки їх системного використання певною предметною галуззю вони стають обов'язковими;

При упорядкуванні термінології перераховані вище вимоги є пріоритетними. Предметного фахівця в терміні цікавить переважно змістовне поняття, що охоплює всі сторони предмета, його властивості та зв'язки з іншими предметами.

Проаналізовані та проілюстровані вимоги до терміна надають можливість виокремити основні канони «ідеального терміна», які можуть бути дещо конкретизовані певною дисципліною та галуззю знань.

Отже, термін повинен бути точним, стилістично витриманим, виразним, з чітко окресленим значенням, влучним, дохідливим, таким, що легко запам'ятовується, адже ним користуються фахівці для того, щоб запобігати різноманітних професійних і мовних помилок.

Наведені вимоги є ідеальними, вони втілюються в різних терміносистемах з різним ступенем повноти. Терміни індустрії краси загалом задовільняють вимоги, проте у них є деякі відхилення, як це було продемонстровано вище.

Слід зазначити, що в термінознавстві до центральних понять належать «термінологія» та «терміносистема», які, в контексті дослідження термінів індустрії краси вимагають окремого з'ясування.

На підставі визначення та ознак терміна приходимо до наступного висновку: терміносистема - фрагмент переважно «наукової картини світу», вона володіє такими рисами, як упорядкованість, порівняльна повнота і відносна точність у визначенні понять, актуальність (на момент створення). Потреба в обміні різного роду інформацією поряд з розвитком дискурсу індустрії краси зумовлені об'єктивними умовами розвитку суспільства і повинні стати суттєвою причиною виникнення термінологічної спільності української та англійської мов в підмові лінгвістики, яка представляє необхідні лексичні засоби для спілкування та опису цієї сфери діяльності.

1.3. Фахова мова сучасної індустрії краси

Зародження та розвиток індустрії краси як фахової галузі пов'язаний з початком застосування косметики, що датується V ст. до н.е. В XVII-XVIII ст. з'явилися два напрями трактування косметики. Перший розглядав косметику як

галузь медицини, другий – як декоративне мистецтво. На початку XIX століття, з інтенсифікацією розвитку медичної науки, під поняттям «косметика» почали розуміти лікування захворювань шкіри, профілактику та усунення різноманітних недоліків, що надало поштовх до поділу косметики на лікувальну та декоративну.

Відповідно, існують два визначення терміна «косметика» (від грец. *kosmetike* – мистецтво прикрашати): 1) комплекс гігієнічних, лікувальних і декоративних засобів, спрямованих на підтримку краси людського тіла або усунення косметичних дефектів; 2) засоби, призначені для особистої гігієни, профілактики захворювань шкіри і косметичних дефектів, а також для поліпшення зовнішності людини.

Одним з «інструментів» декоративного впливу косметології на зовнішній вигляд людини є косметика. Декоративна косметика – це група косметичних препаратів, наприклад, консилер, тональний крем, хайлайтер, туш, пудра, помада, блиск для губ, коректор, скульптор, яка призначена для маскуванню або сприяння маскуванню незначних косметичних недоліків шкіри, волосся, нігтів і поліпшення їхнього вигляду, акцентуванню привабливих рис і маскуванню небажаних. Ці засоби можуть на деякий час зробити, наприклад, шкіру м'якшою і гладкішою, поліпшити її зовнішній вигляд, колір, збільшити вміст вологи в роговому шарі шкіри тощо.

«Інструменти» косметології можуть застосовуватися для впливу на зовнішній вигляд, вони спрямовані на маскуванню та корекцію незначних дефектів, які можна усунути за допомогою декоративної косметики.

Розвиток та становлення галузі вносить свої корективи у термінологію, тому простежимо стисло вагомі події в історії розвитку галузі індустрії краси.

Родовід європейської косметики почався з Франції, який датується початком XVIII ст. Антуан Лавуазьє, відомий вчений-хімік того часу, проводив досліди, які мали довести безпечність косметики, адже часто до складу косметичних засобів додавали ртуть та азотну кислоту, а до складу пудри

зазвичай входив миш'як. У XIX ст. вчений-хімік Ханс Шварцкопф винайшов прототип сучасного шампуню. В 1933 році він отримав патент на випуск засобу для миття волосся з нейтральною реакцією.

Успішне використання технологій XXI століття говорить про те, що індустрія краси відповідає вимогам сьогодення. Сучасний ринок послуг косметичних салонів, косметологів, стилістів, візажистів, провідних спеціалістів з естетичної медицини пропонує використання найновіших трендів. Ці галузі є платформами для демонстрації новітніх методів та технологій, матеріалів, обладнання, фармакологічних засобів.

Індустрія краси очевидно володіє своєю фаховою мовою, яка загалом відповідає всім вимогам, які висуваються до фахових мов і для якої характерні такі візуально помітні особливості, як використання дієслів у теперішньому часі та формі інфінітива, смислова навантаженість іменників, які вживаються переважно в однині та вагома частка прикметників, дієприкметників і дієприслівників у лексичному складі. Проведений ознайомчий аналіз фахових текстів індустрії краси виявив такі візуально помітні мовні особливості:

1) основне смислове навантаження лежить на іменниках, які частіше вживаються в однині, ніж у множині, що акцентує їхню номінативну функцію: *For a deep, exfoliating cleanse, use a scrub; Lactic Acid is brilliant for those who suffer with skin sensitivity, redness and sign of inflammation [50].*

2) дієслова переважно вживаються у теперішньому часі та формі інфінітива, наприклад: *sweep blush or bronzer over eyelids; exfoliants slough away the dead cells sitting on top of your skin to prevent the signs of ageing and blemishes;* широко використовуються пасивні форми дієслова та пасивні конструкції: *The causes of dry skin is dead cells blocking new cells, so once these have been sloughed away...; Alpha Hydroxy Acids are naturally derived from citrus fruits, milk and sugar; Eyeshadow should be blended to add shadows [55].*

3) щодо прикметників, то вони візуально становлять незначну частину від кількості лексичних одиниць, яка використовується у фахових текстах індустрії

краси: *AHA's however, are effective chemical exfoliants, and can be much gentler on the skin than using a physically abrasive scrub; for finer hair textures and looser curls...* [53]. Цю особливість можна пояснити тим, що прикметники відіграють важливу роль в описі зовнішності людини, яка є об'єктом галузі індустрії краси.

4) помітним є вживання дієприкметників та дієприслівників: *gorgeous shadow without buffing and blending; layering products; moisturized skin; dehydrated hair.*

Однак, як показав аналіз термінів індустрії краси, за частиномовною приналежністю серед однослівних термінів переважають усе ж терміни-іменники. Прикметники виступають атрибутами під час утворення термінологічних словосполучень (*oblong face form, organic cosmetics, tinted moisturizer, facial mask, exfoliative dermatitis*). Найпоширенішими є однослівні терміни-іменники і словосполучення, компонентами яких є іменники (*peppermint oil, eyelid surgery, laser epilation*), або іменники, які є основою для формування слів інших частин мови (*fat injectable fillers, oily hair/ skin*).

Висновки до Розділу 1

У цьому розділі нами було висвітлено основні поняття і концепції, пов'язані з поняттями термінів. Можна зробити наступні висновки:

1. Термін – це мовна одиниця (слово або словосполучення), переважно субстантивного характеру, яке співналежить із загальними, конкретними та абстрактними поняттями певної галузі знань, та слугує для концентрації, фіксування, збереження й передачі професійної інформації. Термін індустрії краси – це слово або словосполучення, що позначає препарати і засоби, обладнання та прилади, методи, фізіологічні показники, дії і процеси, необхідні для покращення зовнішнього вигляду людини, та забезпечує процес номінації понять та комунікації між фахівцями.

2. Термін повинен відповідати наступним вимогам: 1) абсолютна і відносна однозначність; 2) відсутність синонімів; 3) відповідність буквального

і дійсного значень (вмотивованість); 4) систематичність (системність); 5) стислість; 6) простота і зрозумілість; 7) точність; 8) впровадженість; 9) незалежність від контексту; 10) неприпустимість необґрунтованих іншомовних запозичень. Іншими вченими цей перелік був доповнений: 11) незалежність терміну від модальності, експресії і стилістики; «інтелектуальна чистота» терміна, тобто «відчуженість його від образних і емоційних переживань»; 12) конвенціональність; 13) приналежність до спеціальної мови; 14) лінгвістична правильність; 15) словотворча здатність (дериваційність); 16) інтернаціональність; 17) милозвучність; 18) сучасність.

3. . Фахова мова індустрії краси – це сукупність мовних засобів, що функціонують у її сферах. Стрижнем фахової мови індустрії краси, є ті слова, словосполучення, аббревіатури, якими користуються професіонали індустрії краси для якісного, пришвидшеного, ефективного спілкування між собою. Головну роль у будь-якій фаховій мові відіграють терміни. Аналіз термінів індустрії краси засвідчив, що за приналежністю до частин мови серед однослівних термінів переважають терміни-іменники.

РОЗДІЛ 2. ПЕРЕКЛАДАЦЬКІ ПРИЙОМИ ПЕРЕДАЧІ АНГЛІЙСЬКИХ ТЕРМІНІВ ІНДУСТРІЇ КРАСИ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ

2.1 Терміни індустрії краси, що вживаються у англомовних медійних текстах, як проблема перекладу

2.1.1. Групи термінів індустрії краси. Медійні тексти є одним з основних інформативних джерел індустрії краси. Згідно з популярним визначенням, масмедіа – це радіо, телебачення, друковані видання, яким притаманні спільні ознаки: спрямованість до масової аудиторії, доступність, корпоративний характер виробництва. Сьогодні найпотужнішим медіаканалами є Інтернет, радіо та телебачення. Інтернет має такі властивості: інтерактивність (забезпечується діалог, взаємодія, зворотній зв'язок між користувачами Інтернет-мережі, на відміну від традиційних масмедіа), мультимедійність (можливість об'єднати візуальні, звукові, друковані та відеокомпоненти різноманітних типів масмедіа, залучення різних цифрових форматів, модульність), відсутність посередників (кожна особа, що має доступ до комп'ютера та Інтернет-зв'язку може безперешкодно опублікувати ту чи іншу інформацію) [50].

В медійних текстах (статтях і рекламних повідомленнях в жіночих журналах) терміни індустрії краси виконують такі функції, направлені на привернення уваги та зацікавлення читачів. Для термінів в медійних текстах характерна ще одна функція – текстотвірна, яка полягає в тому, що саме за допомогою терміна відбувається об'єднання у тексті в номінативні конструкції терміноодиниць і загальноживаних слів.

Більшість медіа текстів, де зустрічаються терміни індустрії краси написані в публіцистичному стилі з елементами художнього. У подібного роду текстах, на відміну від текстів наукового стилю, деякі терміни, особливо споконвічні для англійської мови, розпізнаються важче, часто вживаються

метафоричні терміни, що також ускладнює процес перекладу. Тому попередньо перекладачеві потрібно виокремити подібні лексичні одиниці з загальнономовних і відповідно визначити прийоми їх перекладу.

Щоб адекватно передати зміст лексичної одиниці, перекладачеві потрібно володіння не тільки українською термінологією, а й англійською, попередньо вивчивши всі складові даної одиниці. В даний час двомовний словник не завжди є надійним джерелом. Для адекватного перекладу перекладачеві потрібні певні вміння роботи з подібними лексичними одиницями і володіння відповідною методологією. Основний принцип даної дослідницької роботи – за можливості перекладати термін терміном.

У роботі здійснено також кількісний та прагмастилістичний аналізи термінів в медійних текстах. Розглянувши понад 30 медійних текстів, ми виокремили тематичні групи термінів індустрії краси відповідно до сфер їх використання. Так, ми розглядаємо терміни груп «Парфумерія та косметичні засоби» та «Косметологічні послуги». Схарактеризуємо зазначені групи термінів.

Так, група термінів «Парфумерія та косметичні засоби» включає терміни, що стосуються засобів догляду за:

- обличчям (*cleansing foam, peeling scrub, hydrating cream, soothing cream*);
- губами (*lip balm, lip gel, lip patch, lip butter*);
- волоссям (*color repair shampoo, extra volume shampoo, herbal hair rinse*);
- ротовою порожниною (*mouthwash, mouth refresher spray, toothpaste*);
- руками (*hand cream, hand lotion*);
- ногами (*foot cream, foot spray*) та тілом загалом (*body cream, body scrub, shower gel*);

декоративні косметичні засоби для:

- обличчя (*blush, powder, smoothing foundation*);

- очей (*eye shadow, liquid eyeliner, volume mascara*);
- губ (*lipstick, lip gloss, lip pencil*);
- брів (*eyebrow gel, eyebrow pencil, eyebrow hena*);

засоби для нанесення косметичних засобів: (*brow brush, cosmetic spatulas, powder sponge, eyeshadow applicator, curler*);

види макіяжу (*nude makeup, Kim Kardashian's makeup, cat eye, feline flick, fish lips, cat lip-curl, every day makeup, old Hollywood glamour makeup*).

До групи термінів, що використовуються для позначення **парфумерії**, ми виокремили лексичні одиниці, що позначають

- натуральні і органічні косметичні та парфумерні інгредієнти (*witch hazel, aloe vera, coconut oil, argan oil, algae extract, calendula (flowers, extract), chamomile (flowers, essential oil), glycerin, jojoba oil, lavender, coal tar*);
- найпоширеніші косметичні інгредієнти (*aloe vera, C-Ester, cocoa seed butter, coenzyme Q10, DMAE, glycerin, hyaluronic acid, lipoic acid, lecithin phospholipid*).

До групи термінів «Косметологічні послуги» ми відносимо терміни, що позначають косметологічні послуги (*cosmetic surgery, thalassotherapy, ultrasound therapy*).

Проведений розподіл на тематичні групи та кількісні підрахунки дозволили виявити, що тематичні групи відрізняються компонентними характеристиками, кількістю підгруп, складом, обсягом. Слід зазначити, що деякі групи легко стратифікуються, а деякі – ні. Розподіл термінів індустрії краси за тематичними групами - це систематизація конгломерату термінів, який увібрав в себе терміноодиниці з різних поняттєвих сфер.

2.1.2. Терміни-аббревіатури індустрії краси. У дискурсі медійних текстів індустрії краси зустрічається велика кількість аббревіатур, які можуть вживатися як самостійно, так і у поєднанні з іншими лексичними одиницями.

Ініціальні лексичні аббревіатури – короткі за формою і ємні за змістом, тому представляють найпродуктивнішу групу аббревіатур в англomовній термінології галузей індустрії краси. За вимовою ініціальні аббревіатури можна розділити на алфаветизми, акроніми та звукобуквені аббревіатури:

1) **алфаветизми** – кожен з компонентів аббревіації читається за правилами алфавіту англійської мови. Виникнення цих аббревіатур спричинено потребою зберегти інформаційно-значущі компоненти. Мінімальний склад алфаветизмів – три компонента, оскільки двозначні у своїй більшості не виходять за рамки графічі аббревіатури:

LFP – low fluence photoepilation – низька щільність енергії фотоепіляція,

LCD – liquor carbonis detergens – дьогтьова мастика.

В проаналізованій нами вибірці термінів ця модель переважає, хоча існує тенденція до акронімії;

2) **акроніми** – аббревіатури, що вимовляються як слово, фонетична структура якого відповідає фонетичній структурі одноморфемних слів, а читаються відповідно до правил орфоєпії конкретної мови. Ефект милозвучності і зручності виголошення терміна в англійській мові досягається, якщо між приголосними буквами стоїть голосна. Тоді прочитання аббревіатури стає звуковим. Розглянемо приклад переходу терміна-словосполучення в акронім:

DOPA – dihydroxyphenylacetic acid – гідроксид феніл оцтова кислота,

A/B – acid-base ratio – кислотно-основний баланс;

3) **звуко-буквенний варіант** – це змішана форма прочитання аббревіатури. Він представлений нечисленною групою. Основна причина такого прочитання – прагнення до милозвучності, зручності виголошення терміна: *DS [di:es]* – *dietary supplement* – біологічно активна добавка, *CP [ci:pi:]* – *chemically pure* – хімічно чистий.

Інтерес для нашого дослідження становлять назви посад в індустрії краси:

CL – cosmetologist – косметолог;

FS – full specialist – майстер у всіх сферах (манікюр, шліфування, масаж тощо);

FB – facial specialist – майстер з масажу обличчя;

BW – body wrapper – майстер з обгортання тіла.

Розглядаючи терміни-аббревіатури в індустрії краси, зазначимо, що, незалежно від кількості компонентів, що входять до складу аббревіатури, під час їх утворення діють загальні структурні закономірності. Опираючись на це, ми дослідниця термінології І.І. Бойоко виділяє такі три моделі [5, с.102-103]:

1) **власне-ініціальні** – утворенні з початкових ініціальних букв:

SAT – subcutaneous adipose tissue – підшкірні жирові тканини,

BAM – bilateral augmentation mammoplasty – двостороннє збільшення грудей;

2) **ініціально-комбіновані** – представлені не лише самостійними, але і службовими частинами мови:

AR – at risk – в зоні ризику,

MOI – multiplicity of infection – множинність зараження;

MAC – Minimal Access Cranial Suspension Lift – коротко рубцевий ліфтинг,

SMAS – Superficial Muscular Aponeurotic System Lift – розширена підтяжка обличчя;

3) **частково-ініціальні** – утворюються шляхом ініціального скорочення одного з компонентів складного терміна:

D&C color – drug and cosmetic color – кольори, вибрані з сертифікованого переліку, затвердженого для використання в медичній та косметичній продукції,

DUV laser – deep – ultraviolet laser – ультрафіолетовий лазер на основі двовимірного фотонного кристала,

BoNT-A – botulinum toxin Type A – ботулінічний токсин типу А.

Отже, графічний тип скорочення знаходить широке застосування в англійській термінології галузей естетичної медицини та косметології. Як

зазначає П. Хакілл, кілька сотень двох-, трьох- або чотирибуквених скорочень відомо кожному лікарю, а в нашому випадку, це лікар-косметолог, дерматолог, пластичний хірург, тощо [47].

Виникає питання про першотворення аббревіатури: як вона виникає – як графічна чи лексична? Неможливо дати точну відповідь, адже кожна аббревіатура починає жити своїм життям після утворення. Інколи можливий процес лексикалізації графічних аббревіатур. Це відбувається тоді, коли вони починають використовуватися частіше ніж прототипи і отримують власну вимову. Результатом лексикалізації є власна формотворча парадигма та навіть можливість слугувати основою для подальших актів словотворення:

HB – *hair braider* – майстер із заплітання волосся;

SPF – *sun protection factor* – сонцезахисний фактор;

YSL – *Yves Saint Laurent* – Ів Сен-Лоран;

MUA – *makeup artist* – візажист;

AHA – *alpha hydroxy acids* – альфа-гідроксикислоти;

BHA – *beta hydroxy acids* – бета-гідроксикислоти;

UV – *Ultraviolet* – ультрафіолет.

Отже, дослідивши терміни індустрії краси, що зустрічаються у медійних текстах, ми змогли виокремити групи термінів, які використовуються найчастіше, та встановити їхню приналежність до різних професійних сфер індустрії краси: парфумерія, косметологічні послуги, декоративна косметика.

2.2. Прийоми перекладу термінів індустрії краси

2.2.1. Способи перекладу та трансформації, що використовуються, для перекладу термінів. Серед найбільш частих способів перекладу термінологічних новоутворень дослідники відзначають калькування, транслітерацію, функціональну заміну, а також поєднання цих способів.

За Л. С. Бархударовим калькування «полягає в передачі безеквівалентної лексики вихідного мови за допомогою заміни її складових частин - морфем або слів (у випадку стійких словосполученні) їх прямими лексичними відповідниками в мові перекладу» [4, с. 99]. Точку зору Л. С. Бархударова підтримує Т. А. Казакова, яка характеризує калькування як «відтворення комбінаторного складу слова або словосполучення, коли складові частини слова (морфеми) або фрази (лексеми) перекладаються відповідними елементами мови перекладу» [11, с. 88].

Існують приклади калькування різних англійських слів, з яких видно, що створення нового слова відбувається в результаті копіювання структури вихідної лексичної одиниці: *superpower* – *наддержжава*; *mass culture* – *масова культура*; *green revolution* – *зелена революція*. У багатьох випадках використання калькування супроводжується зміною порядку елементів, що підлягають калькуванню: *first-strike weapon* – *зброя першого удару*; *land-based missile* – *ракета наземного базування*. Зі сфери індустрії краси можна навести такі терміни, як: *model* – *модель*, *modeling mask* – *моделююча маска*, *beauty blogger* – *б'юті-блогер*, *accessory* – *аксесуар*, *baked powder* – *запечена пудра*.

Калькування не може вважатися простою механічною операцією, оскільки при даному способі перекладу часто використовуються різні трансформації. Т. А. Казакова перераховує наступні трансформації: зміна форм відмінку, кількості слів у словосполученні, порядку слів, морфологічного чи синтаксичного статусу слів тощо [11, с. 88].

Як вже говорилося вище, перелічені способи перекладу термінів часто доводиться комбінувати. Калькування, наприклад, може супроводжуватися прийомами граматичними і лексичними або лексико-семантичними. Серед граматичних трансформацій можна виділити наступні:

1. Заміна частин мови. Наприклад, коли замінюється англійське іменник в ролі означення по відношенню до головного іменника: *system administration* – *системне адміністрування*. Також може спостерігатися заміна

англійських дієслів українськими іменниками, англійських іменників українськими прикметниками тощо:

water metabolism – водний обмін.

Water є англійським іменником, що має значення *вода*, але при перекладі на українську мову ми використовуємо заміну цієї частини мови і вживаємо український прикметник *водний*.

2. Перестановка слів в словосполученні. Така трансформація застосовується, коли простежуються відмінності в граматичному ладі англійської та української мов: *virtual infrastructure tool* – *інструмент віртуальної інфраструктури*, *server virtualization* – *віртуалізація сервера*. У термінології індустрії краси це:

skin development – старіння шкіри,

waterproof makeup remover – змивка водостійкого макіяжу.

Останнє слово в англійських словосполученнях завжди є ключовим, а в українській мові воно виноситься вперед.

Серед лексичних і лексико-семантичних трансформацій виділяють:

1. Комбінація калькування і транслітерації. Цей прийом використовується для перекладу складних іменників, наприклад, з термінології індустрії краси,

uniform – «уніформа» (де числова приставка *uni*, в значенні «один», прийшла з грецької мови);

polymethyl-methacrylate (PMMA) – поліметилметакрилат (використовується в косметичних кремах для усунення зморшок і захищає шкіру від ультрафіолету) (де приставка *poly*, також має грецьке походження, означає «багато»). В українській мові за подібним принципом існують слова «метафізика», «парапсихологія».

2. Конкретизація, при якій слова в словосполученні з широким значенням замінюються словами з більш вузьким значенням.

3. Генералізація – прийом заміни одиниці вихідного мови з менш широким значенням одиницею мови перекладу з більш широким значенням. Але конкретизація і генералізація є маловживаними прийомами.

Серед способів перекладу термінів існує також транскрипція і транслітерація. Транскрипція це відтворення того, як слово звучить, а транслітерація – відтворення літерного складу іноземного слова мовою перекладу. Але в практиці перекладу популярний деякий симбіоз транскрипції і транслітерації. Це відбувається через відмінності фонетичної і графічної структур різних мов, і сам процес транслітерації і транскрипції мовної одиниці є досить умовним. Відомо, що при розгляді окремих мовних пар потрібні індивідуальні правила транскрипції і транслітерації. Наприклад, при перекладі з англійської мови на українську характерна транслітерація деяких сполучень приголосних, до яких артикуляція української мови не пристосована, транслітерація редукованих голосних; передача здвоєних приголосних між голосними; збереження особливостей орфографії окремої мовної одиниці.

Зауважимо також, що деякий пласт лексики, що складається з професійних термінів, становить запозичення з інших мов. Запозиченням можна назвати елемент (морфема, слово, словосполучення), здатний проникати з однієї мови в іншу внаслідок мовного контакту. У всьому світі практично відсутні однорідні за складом мови. Наприклад, як вважають вчені, англійська мова складається з 70% запозичень. Запозичення це не тільки взятє з іншої мови слово, а й сам процес переходу слова з однієї мови в інший. Запозичення можуть бути короточасними або процес може займати кілька років, як це неодноразово було в історії. Запозичення може переходити з однієї мови в інший безпосередньо або ж опосередковано, тобто через третю мову або інші мови. Причини запозичень можуть бути різноманітними, більшою мірою екстралінгвістичними:

- історична та географічна взаємодія мов і культур;
- науково-технічний прогрес;

- диференціація вже існуючих і виникнення нових понять;
- термінологічна недостатність (відсутність понять в рідній мові);
- соціально-психологічні причини;
- глобалізація.

Існує мовна мода – гонитва за модними, престижними словами. Людина отримує більш високий соціальний статус, використовуючи в мові модні слова і вирази. Використовуючи модну лексику, ми демонструємо не рівень освіченості в цілому, а рівень поінформованості щодо останніх тенденцій, рівень інформованості. Відкритість кордонів, глобалізація економіки та зближення культур сприяють швидкому і легкому запозичення з однієї мови в іншій. На сучасному етапі розвитку мов запозичена іншомовна лексика дуже швидко асимілюється, тобто «осідає» в мові, пристосовується і навіть може утворювати цілі словотвірні ряди.

По-друге, запозичені слова часто пишуть латинськими літерами, як раз через популярності модних слів і престижності їх вживання, (*хайлайтер, шимер, глітер, ВВ-крем*) або через дефіс (*б'юті-салон*). Деякі з нових іноземних термінів є, на перший погляд, надлишковими, так як вони мають синоніми в українській мові. Однак, як правило, у них виявляються тонкі семантичні відмінності. Процеси глобалізації стали проявлятися в сучасному суспільстві в 1950-і роки, коли з'явилася ідея Євросоюзу. Треба відзначити, що глобалізація лише спочатку передбачала економічну інтеграцію. Однак на сьогоднішній момент в цих процесах задіяні майже всі сфери людської діяльності в тій чи іншій мірі. Явища і поняття сучасного світу поширюються по всіх країнах і континентах з величезною швидкістю, незважаючи на державні кордони, рівень розвитку економіки, мови і культури. Для швидкого і більш комфортної комунікації створюються мови міжнаціонального спілкування. Але створюються вони не штучно, а поступово, на основі сучасних засобів їх поширення.

Таким чином, можна простежити такий логічний ланцюжок: розвиток матеріальної культури призвело до формування засобів масової комунікації, засоби масової комунікації використовують новітні технології і охоплюють мільярдне аудиторії, інформація в ЗМІ багаторазово повторюється і досягає свого споживача інформації в будь-якому куточку планети. Окремо можна сказати про мережу Інтернет, яка була запущена на початку 1990-х років, і є зараз однією з найшвидших глобальних інформаційних систем. Як зазначає В. М. Лейчик, «вибір мови-джерела запозичень обумовлений реальною історичною практикою» [19, с. 120].

Багато мов світу не тільки у великих кількостях приймають запозичення в свій склад, й активно їх асимілюють, пристосовують до особливостей свого граматичного ладу, вимови, сполучуваності з іншими лексичними одиницями. Індустрія краси - це індустрія досить молода і вона постійно розвивається. В останні десятиліття її професійна термінологія носить міжнародний характер, відкритий для взаємозбагачення і запозичення нових елементів.

Одна з вимог до перекладу є його адекватність, тобто перекладач повинен передати оригінал рівноцінними засобами. Тому спочатку перед перекладачем постає завдання проаналізувати термін, який належить перекласти. Аналіз терміна полягає в пошуку його значення в словнику. Але, з огляду на, що в даному дослідженні розглядаються відносно нові терміни індустрії краси, часто пов'язані з будь-якої концептуальної ідеєю, то перекладачеві необхідно провести ряд операцій з аналізу терміна, аналізу контексту (в даному дослідженні – різні статті з медійних текстів) і спеціальних понять. Колшанский, наприклад, вважає, що при перекладі дуже важливий контекст: переклад, в цьому випадку, як «спосіб зіставлення семантичних систем мов або як системи координат адекватних смислових відповідностей різних мов» [17, с. 112]. У більш складних випадках перекладач застосовує синтез – побудова нового терміна, який виражає те саме поняття, що і термін, який перекладається.

З порівняльним методом існує набагато більше труднощів. При лексичному зіставленні може статися так, що при накладенні один на одного лексичних одиниць вони можуть збігатися лише в кількох значеннях, а не в повному обсязі значень, так як мови мають певний рівень полісемії. При розбіжності семантичних полів двох лексичних одиниць, відповідно, виникають невідповідності і в семантичній сполучуваності кожного зі слів, а також розбіжності в синонімічних і антонімічних зв'язках. Порівняльний метод цінний для перекладу, так як дозволяє встановити систему семантичних відповідностей двох мов. Також, крім того, при порівняльному аналізі виявляються загальні риси порівнюваних об'єктів, такий аналіз також сприяє освітленню найбільш характерних специфічних характеристик кожного з них.

За умови відсутності в мові перекладу терміна-еквівалента перекладач його запозичує або створює новий, або також додають загальномовна одиниці термінологічне значення, в художньому тексті використовують прийом іншого порядку, щоб уникнути порушення «термінологічного звучання» тексту.

Тому, стосовно самої практики дослідження, можна зробити такий важливий висновок: перед початком перекладу важливо зрозуміти, для якої аудиторії виконується переклад. Тому як для молодіжної цільової аудиторії, наприклад, кажучи про тілесний колір *nude*, необов'язково здійснювати дослівний переклад або здійснювати переклад в принципі. У медіа дискурсі вживають англіцизм *nude*, поступово впроваджуючи поняття в лексикон української мови. Але якщо перекладач здійснює переклад для більш зрілої цільової аудиторії, представникам якої складніше адаптувати іноземні слова в своїй промові, то потрібно виконувати переклад з поясненнями: *nude* - колір, який має тілесні відтінки.

Таким чином, узагальнюючи викладене вище, можемо підсумувати, що до арсеналу прийомів передачі термінів можна віднести калькування, транскодування, описовий переклад, лексичні та граматичні трансформації, метод запозичення.

2.2.2. Особливості перекладу англійських термінів сфери парфумерії та косметичних засобів. Індустрія краси в першу чергу включає виробництво парфумерії та косметики і має багатовікову історію. Людина завжди прагнула до збереження і передачі природних пахощів, це, в свою чергу, сприяло появі і розвитку парфумерії. Батьківщиною парфумерного мистецтва вважається або Месопотамія, або Аравія, так звана «країна пахощів». Далі парфумерне мистецтво продовжило поширюватися в Єгипет, Грецію, Рим і далі. Першими професійними парфумерами вважаються жерці Стародавнього Єгипту, які зберігали секрети приготування ароматичних складів, котрі творили різні парфуми та косметичні засоби [47, с. 256; 48, с. 144; 49, с. 320].

Ця індустрія має об'ємну і складну систему термінологічних одиниць. В даний час сфера парфумерії та косметичних засобів як система знань активно взаємодіє з різними галузями науки і професійної діяльності людини: біологією, хімією, фізикою, медициною, математикою, лінгвістикою і міжкультурної комунікацією, культурологією, філософією. Зібрана група термінів відноситься до періоду постмодернізму, терміни даного періоду є більш наочні і близькі до сучасного розуміння, в більшості своїй пов'язані з рекламою.

Терміносистема сфери парфумерії та косметичних засобів є неоднорідною, що складається з різномірних елементів. У косметичної й парфумерної промисловості важливу роль грає міжкультурна комунікація, і в даному дослідженні особливий інтерес представляє розділ реклами, так як в медійних текстах зустрічається велика кількість контекстної реклами, так званих текстів, що продають. Інформація, яку надає реклама, повинна відповідати трьом критеріям: об'єктивність, зрозумілість і конкретність.

Для реалізації рекламного тексту рекламодавець обирає спеціальний стиль, що допомагає викликати певні емоції у реципієнтів та спонукати до дій:

1) картинка з життя: цей стиль представляє людину, що використовує продукт в умовах «звичайного життя»;

- 2) стиль життя: «показ» продукту в ситуаціях або умовах, пов'язаних з уявленнями про життя різних соціальних груп;
- 3) фантазія: створення уявних ситуацій про продукт;
- 4) настрої або стан;
- 5) символи: використання графічних зображень, пов'язаних з цим продуктом;
- 6) технічний досвід: показує, що виробник має знання і досвід створення продукту;
- 7) використання наукових даних досліджень або доказів, які підтверджують, що один бренд краще за інші;
- 8) рекомендації: використання думок знаменитостей і людей, що визначають громадську думку та ін.

За нашими спостереженнями, переклад медійних текстів в сфері парфумерних та косметичних засобів з англійської мови на українську найчастіше є вільним, часто використовуються прийоми лексико-семантичної заміни:

конкретизація: *The new serum delivers double effect* – Нова сироватка має подвійний ефект. В даному випадку дієслово ширшого значення *deliver* замінено при перекладі дієсловом з більш вузьким значенням *володіти*;

генералізація:

She visits spa-saloon every weekend – Вона відвідує спа-салон кожні вихідні. В даному прикладі використання слова з більш загальним значенням позбавляє перекладача необхідності уточнювати, суботу або неділю має на увазі автор, кажучи про *уїк-енді*;

модуляція:

I do not object you helping me with making-up – Я згодна, щоб ти допомогла мені зробити макіяж (причина замінена наслідком – я не заперечую, тому що я згодна). Важливу роль відіграє перекладацький коментар.

Розглядаючи досліджувані тексти мовою оригіналу і знаходячи відповідний їм переклад, важливо правильно підібрати адекватну заміну на мову перекладу. Адекватними прийомами в даному випадку є:

описовий переклад:

Continuous Glow Daily Moisturiser – Денний зволожуючий засіб для обличчя з легким ефектом засмаги;

антонімічний:

Remove the Mask in five minutes – Не змивайте маску протягом п'яти хвилин;

компенсація:

Today Tomorrow Always – Трилогія кохання.

Розглянемо ще більше прикладів калькування, транскрибування та транслітерації, які використовуються в індустрії краси для групи термінів, що позначають парфумерію.

Ambergris – амбра.

Речовина, схожа за складом на віск, яка утворюється в травному тракті кашалотів. У парфумерії використовується в якості фіксатора запаху, тому високо цінується. Для перекладу було застосовано **калькування**.

Base Note – базові ноти або шлейф.

До базових нотах можна віднести елементи, які випаровуються повільно. Наприклад, сантал. Для перекладу було застосовано **калькування**.

Aging prevention – попередження старіння. Для перекладу було застосовано **калькування**.

Middle Note – серцеві або середні ноти.

До середніх нот відносяться речовини, які випаровуються помірно. Наприклад, рожева есенція. Вони залишаються довго і допомагають поєднанню базових нот, простягаючи їм шлейф з екзотичного поєднання запахів. Для перекладу було застосовано **калькування**.

Top Note – верхні ноти.

До верхніх нотах відносяться речовини, які дуже швидко випаровуються. Наприклад, ефірна олія лимона. Для перекладу було застосовано **калькування**.

Accord – акорд.

Це суміш двох або більше ароматів, що створюють новий, зовсім інший запах. Так само як і в музиці парфумерія має власні акорди ароматів. Для перекладу було застосовано **транслітерацію**.

Vetiver – ветивер.

Один з найбільш використовуваних в парфумерії компонентів, який використовується в більш, ніж 35% всіх парфумерних композицій, де грає чільну роль. Для перекладу було застосовано **транслітерацію**.

Chypre – шипр.

Це французьке слово відноситься до земляних, деревних і базових нот, з верхніми нотами цитруса. Для перекладу було застосовано **транскрибування**.

Jojoba – жожоба (компонент косметичних засобів та засобів догляду за тілом). Для перекладу було застосовано **транскрибування**.

Fougere – фужерний аромат.

Ще одне французьке слово, що означає «папороть». Він включає дубовий мох, кумарин і ноти лаванди і заснований на трав'яних акордах. Для перекладу було застосовано **транскрибування**.

Oriental – орієнтал.

Це основна категорія духів, яка має солодкі ноти, такі як ваніль і бурштин, а також і різкі ноти, такі як бальзамфік і бензоїн. Ці аромати часто наближені до запахів середнього Сходу завдяки ладану. Для перекладу було застосовано **транскрибування**.

Oud – уд – агарове масло, століттями використовується для виготовлення високоякісних пахощів, яке видобувається з ароматної смолистої серцевини алойного дерева. Для перекладу було застосовано **транскрибування**.

Soliflore – соліфлор.

Це аромат, який фокусується на якійсь одній квітці, лілії або троянді, наприклад. Для перекладу було застосовано **транскрибування**.

Aphrodisiacs – аромати-афродізіаки.

Запахи, створені з метою залучення протилежної статі. Для перекладу було застосовано **транскрибування**.

До продуктивних способів перекладу окреслених термінів також можна віднести описовий переклад, коли термін є вузькогалузевим.

Absolute – абсолю.

Абсолю подібні ефірним оліям, також відомі як екстракти. Висока концентрація даного інгредієнта міститься в квітах і рослинах. Тут використовується метод транскрипції, але більш вірним способом буде описовий переклад, так як, знову ж таки не кожному буде відомий цей термін.

Gourmand (з фр.) – хтось ласий до солодощів, ласун.

Це сімейство ароматів, що пахнуть їстівними інгредієнтами. У ароматних нотах такої туалетної води і ароматних вод входять солодощі, такі як шоколад, праліне, цукерки, зефір, кокоси, мед і ваніль. Для перекладу було застосовано **описовий переклад**.

Leather – сильний, димний запах, який виникає з інгредієнтів, які використовуються для засмаги шкіри, як правило, використовується в ароматі шляхом застосування синтетичних хімічних речовин. Для перекладу було застосовано **описовий переклад**.

BB (blemish balm) cream – бі-бі крем (крем, що маскує недоліки).

Для перекладу було застосовано **описовий переклад**.

Buffing brush – кісточка із щільно набитим ворсом (для нанесення рідких текстур). Для перекладу було застосовано **описовий переклад**.

Для термінів, що позначають декоративну косметику також можуть застосовуватися прийоми транслітерації, калькування, транскрибування та описовий переклад.

Blotter – блоттер – «промокашка», річ, на яку консультанти в магазинах наносять аромат для проби. Для перекладу було застосовано **транслітерацію**.

Musk – мускус. ароматичний компонент, що виділяється залозами деяких видів тварин, який використовується в парфумерії для підвищення стійкості аромату. Для перекладу було застосовано **транслітерацію**.

Plumper – плампер – засіб, що створює короточасний ефект збільшення обсягу губ, що тривається в середньому 1–3 години. Для перекладу було застосовано **транскрибування**

Highlighter – хайлайтер – висвітлює коректор для обличчя. Для перекладу було застосовано **транскрибування**.

Ylang ylang – іланг-іланг (компонент косметичних засобів та засобів догляду за тілом). Для перекладу було застосовано **транскрибування**.

Yogurt – йогурт (використовується як маска для волосся та шкіри). Для перекладу було застосовано **транскрибування**.

Contouring – контуринг. Переклад з допомогою **транскрибування**.

DD (daily defence) cream – Ді-Ді крем (забезпечує якісну роботу ліпідного бар'єру на поверхні шкіри і захищає епідерміс від руйнівного впливу навколишнього середовища). Переклад з допомогою **транскрибування**.

BB (blemish balm) cream – бі-бі крем (крем, що маскує недоліки). Переклад з допомогою **транскрибування**.

CC (color correction) cream – Сі-Сі крем (крім тонального ефекту, коригує тон шкіри, зменшуючи видимість почервоніння, пігментації,

ABR (alpha-beta and retinol) peeling – АБР-пілінг (процедура хімічного пілінгу, в основі якого є три активних речовини: альфа-гідроксикислоти, бета-гідроксикислоти і ретинол). Переклад з допомогою **транскрибування**.

Kardashian make up – макіяж Кардаш'ян. Використали у даному випадку калькування замість описового перекладу «нанесення тонального крему на все тіло, ретельний контуринг обличчя, нанесення пудрових засобів поверх кремоподібних».

Найчастіше при перекладі потрібно вдатися до експлікації фонових знань, які невідомі більшості представників іншої культури. При перекладі на українську мову фрази «Лімфодренаж передбачає зменшення об'єму жирової клітковини і лікування целюліту» слід враховувати, що носію української мови може бути невідомо поняття лімфодренажу. Тому для досягнення адекватності перекладу можна перекласти наступним чином: «Процедура лімфодренажу, що впливає на поперечно-смугасту мускулатуру тіла низькочастотним струмом, передбачає зменшення об'єму жирової клітковини і лікування целюліту».

На синтаксичному рівні часто використовують такі прийоми, як:

1) **інверсія:** *But acting on a molecular level to prolong cell longevity, extraordinary Eternal Beauty Complex slows down the skin ageing process to help keep your skin looking forever young (Oriflame Eternal Beauty Line cosmetic) - Коли світло софітів гасне, волосся не перестає блищати (Pantene Pro V);*

2) **риторичне запитання:** *Are not you glad you use Dial? Do not you wish everybody did? (Dial soap) – Продано більше 3000000. Ти вже купила свою? Відкрийте несподівані можливості ваших вій з новою тушшю False Lash Effect від Max Factor! (Max Factor, туш False Lash Effect) ».*

3) **парентеза** (внесення лінгвістичного словосполучення чи речення всередину іншої пропозиції):

Every woman should have her own signature fragrances - scents that embody every aspect of her – flowery, fruity, spicy, fresh or oriental (Oriflame fragrance) – «Аромат, натхненний творінням знаменитого кулінара Крістофа Мішалака – десерт Power Flower в формі квітки – спокушає нотами чорної смородини, іскристої малини і солодкої ванілі (туалетна вода Delicacy, Oriflame)».

В даних випадках в текст вводиться додаткова інформація *scents that embody every aspect of her* і *десерт Power Flower в формі квітки*. Подвійне тире свідчить, що інформація є значимою для читача, і підкреслює експресивну функцію даної інформації.

4) **прийом замовчування:** *Your favourite scent can take you on an emotional journey and transport you to your most cherished memories ... (Oriflame fragrance) – I пам'ятайте, важливо не те, скільки, а те, як ви розчісуєте волосся* (засіб по догляду за волоссям, Oriflame).

Виходячи з проведеного аналізу медійних текстів і контекстної реклами в них, можна зробити висновок, що терміносистема сфери парфумерії та косметики активно розвивається, що сприяє збільшенню кількості термінологічних одиниць, які обслуговують дану сферу. Що стосується вибору прийомів перекладу термінів, можна зробити висновок, що перекладач повинен отталківався в першу чергу від того, для якої аудиторії відбувається переклад. Один термін можна перекласти кількома способами. Наприклад, при перекладі з допомогою традиційних методів транскрипції, транслітерації, калькування без пояснюючих елементів переклад зрозуміє тільки підкований в даній сфері читач, який володіє професійною термінологією. Описовий переклад найбільше підійде для нефахової групи читачів, так як просто переклад назви їм ні про що не скаже. Дані висновки стосуються всіх розглянутих груп. Тематичний набір англomовних парфумерних та косметичних термінів неоднорідний і включає в себе різноманітні аспекти: від назв природної і синтетичної сировини, процесів отримання продукції, професій в даній області до найменування одержуваних готових парфумерних та косметичних продуктів.

2.2.3. Особливості перекладу англійських термінів сфери косметологічних послуг. У сучасному суспільстві високо розвинена культура догляду за шкірою обличчя і тіла, за волоссям. У зв'язку з цим на ринку косметологічних послуг за останній час з'явилися сотні засобів по догляду, але носіям української мови не завжди зрозуміло, для чого призначені ці засоби, так як в даний час в термінологію сфери косметології потрапила велика кількість запозичень з англійської та французької мов. Приклади даної групи також відносяться до періоду постмодернізму, так як обрані найактуальніші

терміни нашого часу, більш наближені до сучасного суспільства, які викликають найбільший інтерес.

Наприклад, на сьогоднішній день набули популярності такі косметологічні **терміни, запозичені з англійської мови:**

acryl – акрил – суміш двох компонентів: полімеру пудри і мономера рідини. При взаємодії вони утворюють новий полімер, який твердне на повітрі. Акрил використовується для виготовлення штучних нігтів і виглядає максимально природно;

lifting – ліфтинг (*lift* – «підйом») – косметологічні процедури, що виконуються за допомогою косметичних засобів, масажу, методів апаратної косметології, естетичної хірургії з метою коригування контуру обличчя і тіла, видимого поліпшення зовнішнього вигляду шкіри за допомогою посилення її механічного натягу;

piling – пілінг (*to peel* – «очищати, знімати шкірку, луцтитися») – обробка обличчя і / або тіла за допомогою хімічних і абразивних речовин з метою видалення поверхневого шару шкіри – епідермісу – для згладжування зморшок і нерівностей від вугрів;

scrub – скраб (*to scrub* – «терти, скребти, чистити») – засіб для механічного очищення шкіри, що містить тверді частинки, які при втиранні в шкіру сприяють злущуванню відмерлих клітин рогового шару. Скраби омолоджують шкіру, видаляють мозолі і огрубів шляхом механічного стирання;

transplantation – трансплантація (від грец. *trans* - «рух через щось», *planta* «саджанець, рослина») – оперативно-технічний прийом пересадки органу або ділянки тканини (трансплантанта) в межах одного організму або від одного організму до іншого (від донора до реципієнта) для заміщення пошкоджених або відсутніх тканин або органів. Для цього можуть використовуватися людські, тваринні або штучні тканини;

sugaring – шугарінг (*sugar* – «цукор») – видалення небажаного волосся за допомогою міцного розчину цукру і лимонного соку.

При перекладі косметологічних термінів перекладачеві необхідно керуватися стандартами перекладу косметологічних термінів на різні мови. Для кожного поняття і продукту косметології встановлений один стандартизований термін, обов'язковий для використання у всіх видах документації, науково-технічної, навчальної та довідкової літератури. Але дотримуватися цього правила не завжди є можливість. Належність перекладу до того чи іншого типу перекладу встановлюється на основі співвідношення змісту і форми останнього зі змістом та формою оригіналу. Грунтуючись на цьому, можна міркувати про видах перекладу: вільному, дослівному, буквальному, послівному і еквівалентному або адекватному.

Вільним перекладом називають переклад, при якому загальний зміст оригіналу передається іншою мовою незалежно від іншої форми оригіналу. Прикладом вільного перекладу є:

For you, and your normal, well-balanced hair, the Elida Hair Institute has developed a unique system, to give you exceptionally shiny, strong hair. Enriched with Vital Essences, Sunsilk shampoo for Normal, Well-Balanced Hair leaves hair looking healthy and fabulously shiny;

Спеціально для Вас «Сансілк» розробив шампунь Супер-Блиск, збагачений ефірними маслами, який ефективно захищає і живить Ваше волосся день за днем, даруючи їм більше блиску.

В даному випадку назва косметичного дослідного центру «*the Elida Hair Institute*» при перекладі на українську замінюється назвою розробленого ним продукту – шампуню «Сансілк», також опускаються фрази, які деталізують дію цього продукту «*your normal, well-balanced hair*» і «*a unique system, to give you exceptionally shiny, strong hair*». Слід зазначити незвичайний варіант перекладу дієслова *to leave* («залишати, покидати»), в даному прикладі перекладається на українську як «захищає і живить». Як відомо, одним з додаткових значень дієслова *to leave* є «приводити в який-небудь стан», а призначенням шампуню є не тільки очищення, але також харчування та захист волосся.

При дослівному перекладі дотримується мовна форма оригіналу, тобто семантико-структурні характеристики мови оригіналу транспортуються в мову перекладу. Дослівний переклад часто порушує дух і граматику рідної мови, але передає зміст тексту. Наприклад:

Fold up napkin and rub it until appearance of foam – *Складіть серветку і потріть її до утворення піни.*

Прикладом **описового перекладу** є переклад терміну *tottu take over* – *комплекс пластичних операцій, для жінок після народження дитини (підтяжка грудей, сідниць, ліпосакція тощо).*

Прикладом **транслітерації** є:

опух – *онікс*;

khaki – *хак*;

collagen – *колаген* – білок, що міститься у всіх тканинах нашого організму.

Прикладом **транскрибування** є:

jojoba – *жожоба*;

creatine – *креатин*;

cosmetic surgery – *косметична хірургія*. Це будь-яка медична операція, яка покликана поліпшити зовнішній вигляд людини, а не його здоров'я. Тут при перекладі застосовано **калькування**.

Thalassotherapy – *таласотерапія*. Сукупність процедур з використанням морепродуктів, що включає масаж, прогрівання, накладення різних компресів і масок, обгортання. Тут при перекладі застосовано **калькування**.

Ultrasound therapy – *ультразвукова терапія*. Це використання високочастотних звукових коливань з лікувальною метою. Тут при перекладі застосовано **калькування**.

Калькування в перекладі термінів сфери косметології вважається найбільш популярним прийомом:

warm brown – *теплий коричневий*;

razor with extra blades – бритва з додатковими лезами.

Цей прийом широко використовується при перекладі косметологічних термінів з французької мови:

eue de toilette – туалетна вода;

eue de parfume – запашна вода.

Для перекладу назв препаратів та інструментів, що застосовуються у косметології також часто доводиться вдаватися до калькування або транскрибування. Розглянемо наступні приклади:

electrocoagulation – електрокоагуляція. Припікання тканин за допомогою електричного струму в лікувальних цілях. Тут при перекладі застосовано **калькування**;

restylane – рестилайн. Препарат, який використовується в контурній пластиці, який складається з гіалуронової кислоти високого ступеня очищення. Застосовується для разгдаживання зморшок, збільшення обсягу та корекції форми губ. Тут при перекладі застосовано **транскрибування**;

cryomassage – криомасаж. Масаж, при якому використовується рідкий азот. калькування *Hyaluronic acid* – гіалуронова кислота – складова частина сполучної тканини шкіри, яка надає їй м'якість і пружність. Тут при перекладі застосовано **калькування**;

ionophoresis – іонофорез – вид лікування шкіри за допомогою гальванічного струму. Тут при перекладі застосовано **калькування**.

Калькування також широко застосовується для перекладу англійських термінів-словосполучень:

eye pencil – олівець для очей;

shower gel – гель для душа;

nail glue – клей для нігтів.

Крім того, калькування використовується при передачі найменувань різних відтінків кольору:

natural beige – природний бежевий;

yellow gold - жовте золото.

Калькування в деякому сенсі вказує на недостатність коштів власного мови або небажання говорити зусилля по дослідженню цих коштів. Звичайно, транслітерація, транскрибування і калькування при передачі іноземних термінів - відносно прості і легкі способи перекладу. Слід підкреслити, що завдання перекладача в тому, щоб якомога точніше, адекватніше передати поняття, що існує в одній мові, засобами іншої мови - завдання більш складна і відповідальна, що забезпечує найбільш правильний і повноцінний переклад.

Також при дослідженні каталогу ASOS було помічено, що деякі терміни мають прямі відповідності в українській мові і передаються відповідними еквівалентами, наприклад:

amber – бурштиновий;

rose – рожевий;

ghost – тінь.

Подібно наприкладам з термінами *lifhack* (порада) і *look* (вбрання, зачіска), які зараз перекладаються українською як «лайфхак» і «лук» відповідно, слід віддавати перевагу словам українського походження: *підтяжка* – замість *ліфтинг*; *очищення* – замість *клінінг*.

Також в деяких випадках використовується **антонімічний переклад**, коли вживають протилежний за формою зворот:

remove the mask in five minutes – не змивайте маску протягом п'яти хвилин.

Отже, можна зробити висновок, що досягнення людини в дослідженні фізіології і біології людини дали можливість визначити типи шкіри, структуру волосся і т.п., що, в свою чергу, дозволило косметологічним компаніям розробити безліч засобів по догляду, проти старіння, для омолодження тощо. Сфера косметичних і парфумерних засобів стала невід'ємною частиною індустрії краси – ідеального лука не існує без мейкапу. Даний процес,

відповідно, зумовив необхідність в номінації створених засобів і процедур. Більшість термінології запозичується з англійської мови, причому в українській мові, як правило, не існує еквівалента перекладної лексичної одиниці, тому найбільш часто при перекладі термінології косметичних і парфумерних засобів використовуються спосіб калькування і описовий переклад.

Висновки до Розділу 2

1. Більшість медійних текстів, де зустрічаються терміни індустрії краси написані в публіцистичному стилі з елементами художнього. У подібного роду текстах, на відміну від текстів наукового стилю, деякі терміни, особливо споконвічні для англійської мови, розпізнаються важче, часто вживаються метафоричні терміни, що також ускладнює процес перекладу. Тому попередньо перекладачеві потрібно виокремити подібні лексичні одиниці з загальномовних і відповідно визначити прийоми їх перекладу.

2. На основі досліджених медійних текстів було виокремлено групи термінів індустрії краси відповідно до сфер їх використання: «парфумерія та косметичні засоби» і «косметологічні послуги» та визначено терміни для позначення яких понять використовуються найчастіше.

3. Найбільш уживаними способами перекладу термінів є транслітерація, транскрипція, калькування і описовий переклад. Також часто перекладачеві потрібні для адекватного перекладу комбінація способів або додаткові прийоми. Іноді можуть застосовуватися лексичні трансформації: генералізація, конкретизація, антонімічний переклад. Велика кількість термінів англійського походження запозичується українською мовою.

4. Головною вимогою до перекладу вважається його адекватність. Перш ніж приступити до переведення, перекладач повинен провести аналіз вихідного матеріалу, вивчити контекст, словники, в більш складних випадках вдаватися до порівняльного методу, який дозволяє встановити систему семантичних

відповідностей двох мов і виявити специфічні особливості розглянутих мов, непомітних при внутрішньомовних дослідженнях.

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

Сучасна індустрія краси належить саме до тих фахових галузей, які тісно пов'язані з розвитком суспільства. Вона синтезує в собі всі основні досягнення косметології минулого, доповнюючи їх здобутками сучасності. Стрижневий компонент фахової мови індустрії краси – її термінологія – перебуває в стані постійного розвитку, адаптуючись до умов глобалізації. Джерелами її поповнення й збагачення є залучення термінів з суміжних фахових галузей (медицина, мікробіологія, хімія, ботаніка) та фахової мови мистецтва, використання іншомовних запозичень (з латинської, грецької, французької та інших мов), а також лексичних одиниць із загальноживаної мови.

1. Термінологія індустрії краси – це комплекс взаємопов'язаних елементів, які формують певну єдність, для якої характерні свої конкретні закономірності. Інтерпретація поняття «термін» у дослідженні ґрунтується на працях відомого термінознавця В. М. Лейчика, дослідників-мовознавців А. В. Лемова, філологині І. І. Бойко та визначається наступним чином: термін – це мовна одиниця (слово або словосполучення), яке співналежить з загальними, конкретними та абстрактними поняттями певної галузі знань, та слугує для концентрації, фіксування, збереження й передачі професійної інформації.

Термін індустрії краси потрактовано нами як слово або словосполучення, що позначає дії та процеси, методи, фізіологічні показники, засоби, обладнання і прилади, необхідні для покращення зовнішнього вигляду людини, та забезпечує процес номінації та комунікації між фахівцями.

2. Термін повинен відповідати наступним вимогам: 1) абсолютна і відносна однозначність; 2) відсутність синонімів; 3) відповідність буквального і дійсного значень (вмотивованість); 4) систематичність (системність); 5) стислість; 6) простота і зрозумілість; 7) точність; 8) впровадженість; 9) незалежність від контексту; 10) неприпустимість необґрунтованих

іншомовних запозичень. Іншими вченими цей перелік був доповнений: 11) незалежність терміну від модальності, експресії і стилістики; «інтелектуальна чистота» терміна, тобто «відчуженість його від образних і емоційних переживань»; 12) конвенціональність; 13) приналежність до спеціальної мови; 14) лінгвістична правильність; 15) словотворча здатність (дериваційність); 16) інтернаціональність; 17) милозвучність; 18) сучасність.

3. Фахова мова індустрії краси – це сукупність мовних засобів, що функціонують у її сферах. Стрижнем фахової мови індустрії краси, є ті слова, словосполучення, аббревіатури, якими користуються професіонали індустрії краси для якісного, пришвидшеного, ефективного спілкування між собою. Головну роль у будь-якій фаховій мові відіграють терміни. Аналіз термінів індустрії краси засвідчив, що за приналежністю до частин мови серед однослівних термінів переважають терміни-іменники.

4. Терміни індустрії краси, на основі досліджених медійних текстів, виокремлено у 2 тематичні групи: «Парфумерія та косметичні засоби» і «Косметологічні послуги». Усі вони представлені вузькоспеціальними термінами.

5. Найбільш уживаними способами перекладу термінів є транслітерація, транскрипція, калькування і описовий переклад. Також часто перекладачеві потрібні для адекватного перекладу комбінація способів або додаткові прийоми. Іноді можуть застосовуватися лексичні трансформації: генералізація, конкретизація, антонімічний переклад. Велика кількість термінів англійського походження запозичується українською мовою.

Результати комплексного дослідження англійської терміносистеми індустрії краси створюють перспективи для подальшого ґрунтовнішого дослідження обраної галузевої термінології, а також проведення порівняльного аналізу особливостей української та англійської термінології зазначенох галузі та її підгалузей.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Арнольд И. В. Основы научных исследований в лингвистике: учебное пособие. Москва: Высшая школа, 1991. 140 с.
2. Арнольд И. В. Стилистика современного английского языка (стилистика декодирования): учебное пособие. 3-е изд. Москва: Просвещение, 1990. 300 с.
3. Ахманова О. С. Словарь лингвистических терминов. Москва: Сов. энциклопедия, 1969. 608 с.
4. Бархударов Л. С. Язык и перевод. Вопросы общей и частной теории перевода. Москва: Советский писатель, 1975. 238 с.
5. Бойко, І.І. Англійська термінологія косметології та естетичної медицини: генеза, структура, семантика, прагматика [Текст] : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.04 / Бойко Ірина Ігорівна ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. Львів, 2019. 20 с.
6. Бурковська Л. Лінгвістичні аспекти англомовних рекламних текстів. *Філологічні науки*. 2014. № 18. С. 101-105.
7. Вереш М. Т. Лексико-семантичні та лінгвопрагматичні особливості німецької християнсько-богословської терміносистеми: дис. ... канд. філол. наук: 10.02.04. Львів, 2016. 213 с.
8. Даниленко В. П. Русская терминология: опыт лингвистического описания. Москва: Наука, 1977. 246 с.
9. Дудок Р. І. Проблема значення та смислу терміна в гуманітарних науках: монографія. Львів: Видавн. центр Львів. нац. ун-ту ім. І. Франка, 2009. 358 с.
10. Зацний Ю. А. Сучасний англомовний світ і збагачення словникового складу. Львів: ПАІС, 2007. 228 с.
11. Казакова Т. А. Практические основы перевода. – Санкт-Петербург: Союз, 2001 г. 320 с.

12. Канделаки Т. Л. Семантика и мотивированность терминов. Москва: Наука, 1977. 98 с.
13. Карабан, В. І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми : [навч. посіб.] / Карабан В. І. - Вид. 5-е, випр. Вінниця : Нова Кн., 2018. 651 с.
14. Карабан, В. І. Практика перекладу публіцистичних текстів (англо-український та українсько-англійський напрямки) : посібник / В. І. Карабан, О. М. Панасьєв ; [за ред. В. І. Карабана]. Вінниця : Нова Кн., 2017. 366 с.
15. Кияк Т. Р. Апологія лінгвістики фахових мов. *Українська термінологія і сучасність*: зб. наук. праць / відп. ред. Л. О. Симоненко. Київ: КНЕУ, 2007. Вип. 7. С. 18-21.
16. Кияк Т. Р., Науменко А. М., Огуй О. Д. Перекладознавство (німецько- український напрям): підруч. для студ. вищ. навч. закл. Київ: Київський нац. університет, 2009. 544 с.
17. Колшанский Г.В. Контекстная семантика. Москва : Наука, 1980. 147 с.
18. Лотте Д.С. Как работать над терминологией. Москва: Наука, 1968. 47 с.
19. Лейчик В. М. Терминоведение: предмет, методы, структура. Москва: Русский язык, 2006. 256 с.
20. Лемов А. В. Система, структура и функционирование научного термина. Саранск: Изд-во Мордов. гос. ун-та, 2000. 192 с.
21. Лещук Т. Й. Словництво і науково-технічний поступ (на основі німецько-українських лексичних порівнянь). Львів: Просвіта, 1994. Кн. 4: Проблема фахової лексики. 220 с.
22. Ліпінська А. В. Науково-технічна термінологія: навч. посіб. для дистанційного навчання / за ред. акад. М. І. Жалдака. Київ: Університет «Україна», 2007. 219 с.

23. Лотте Д. С. Основы построения научно-технической терминологии. Москва, 1961.
24. Міщенко А. Л. Лінгвістика фахових мов та сучасна модель науково-технічного перекладу: монографія. Вінниця: Нова Книга, 2013. 448 с.
25. Мотченко И. В. Основные тенденции в формировании английской медицинской терминологии: дис. ... канд. филол. наук: 10.02.04. Москва, 2001. 215 с.
26. Павлюк І. Б. Фахова мова фітнесу (на матеріалі англomовних лексикографічних джерел та спеціальних текстів): автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.04. Львів, 2016. 20 с.
27. Панько Т. І., Кочан І. М., Мацюк Г. П. Українське термінознавство: підручник. Львів: Світ, 1994. 216 с.
28. Пилипенко Р. Є. Інституційний комунікативний простір Німеччини (фахова мова економіки): автореф. дис. ... д-ра. філол. наук: 10.02.04. Київ, 2007. 40 с.
29. Прикладне термінознавство / за ред. В. В. Дубичинського, Л. А. Васенко. Харків: НТУ «ХП», 2003. 146 с.
30. Прима В. В. Функціонування термінологічного поля «туризм» в англomовних путівниках. Записки з романо-германської філології. 2016. Вип. 1. С. 147-152.
31. Прима В. В. Функціонування термінологічного поля «туризм» в англomовних путівниках. Записки з романо-германської філології. 2016. Вип. 1. С. 147-152.
32. Проблеми української термінології. 2010. № 675. С. 83-86.
33. Реформатский А. А. Мысли о терминологии. Современные проблемы русской терминологии. Москва, 1986. С. 163-198.
34. Саламаха М. Я. Англomовна терміносистема охорони довкілля: структура, семантика, прагматика: дис. канд. філол. наук: 10.02.04. Львів, 2016. 239 с.

35. Селіванова О. Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія. Полтава: Довкілля-К, 2006. 716 с.
36. Симоненко Л. О. Термін у загальнономовному словнику. Українська лексикографія в загальнослов'янському контексті. Київ: Ін-т української мови НАНУ, 2011. С. 308-314.
37. Синьо В. В. Лінгвістичні особливості німецької фахової мови лісівництва: дис. ... канд. філ. наук: 10.02.04. Ужгород, 2007. 223 с.
38. Скороходько Е. Ф. Термін у науковому тексті (до створення терміноцентричної теорії наукового дискурсу): монографія. Київ: Логос, 2006. 100 с.
39. Скороходько Э. Ф. Вопросы теории английского словообразования и ее применение к машинному переводу. Киев: Изд-во КГУ, 1969. 116 с.
40. Сосюр Ф. де. Курс загальної лінгвістики. Київ, 1998. С. 129.
41. Суперанская А. В., Подольская Н. В., Васильева Н. В. Общая терминология. Вопросы теории. Москва, 1989. 244 с.
42. Сучасний словник іншомовних слів: близько 20 тис. слів і словосполучень / уклали: О. І. Скопненко, Т. В. Цимбалюк. Київ: Довіра, 2006. 789 с.
43. Татаринев В. А. Теория терминоведения. Москва: Московский Лицей, 1996. Т. 1: Теория термина: История и современное состояние. 311 с.
44. Фролова Л. С. Текстоброзрающая функция термина: автореф. дис. ... канд. филол. наук. Москва, 1990. 20 с.
45. Черменская С.М. Зарубежные глянецовые журналы в информационном пространстве России ...Москва, 2006. С. 57-65.
46. Шелов С. Д. Определение терминов и понятийная структура терминологии. Санкт-Петербург: Изд-во Санкт-Петербургского университета, 1998. 234 с.
47. Classen C. Arom: The Cultural History of Smell / C. Classen, D. Howes, A. Synnot. London ; NewYork : Routledge, 1994. 256 p.

48. Irvin S. Perfume, the Creation and Allure of Classic Fragrances / S. Irvin. - London: Haldane Mason Ltd, 1995. 144 p.
49. Morris E. Fragrance: The Story of Perfume from Cleopatra to Chanel / E. Morris. S.I.: Dover Publications, 2002. 320 p.
50. Morris M. The Internet as mass medium. Journal of Computer Mediated Communication. 1996. Winter. 46 p.

ДЖЕРЕЛА ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

- 51.20 Products Makeup Artists Swear By (But You've Never Heard of). URL: <https://www.youbeauty.com/beauty/13-products-makeup-artists-swear-by/#slide1> (дата звернення 21.11.2020).
- 52.50 Makeup Tips You Have To Know. URL: <https://www.stylecraze.com/articles/101-make-up-tips-and-tricks/#gref> (дата звернення 8.12.2020).
- 53.6 Game-Changing Makeup Ideas for 2019, According to a Celebrity Makeup Artist. URL: <https://www.vogue.com/article/bold-makeup-ideas-to-try-this-year-patrick-ta-eyeliner-lipstick-lip-gloss-gigi-hadid-chrissy-teigen> (дата звернення 21.10.2020).
- 54.Lancome Color Design Matte Lip Crayon. URL: <https://www.influenster.com/reviews/lancome-color-design-matte-lip-crayon> (дата звернення 18.10.2020).
- 55.MAC. URL: <https://www.maccosmetics.com> (дата звернення 14.09.2020).
- 56.Allure URL: <https://www.allure.com/beauty>
- 57.Bebeautiful URL: <https://www.bebeautiful.in/>
- 58.Closeronline URL: <https://closeronline.co.uk/beauty/>
- 59.Cosmopolitan URL: <https://www.cosmopolitan.com/beauty>
- 60.Elle URL: <https://www.elle.com/beauty/>
- 61.Glamour URL: <https://www.glamour.com/lipstick>
- 62.Marieclaire URL: <https://www.marieclaire.com/beauty/>

63. Nylon URL: <https://nylon.com/beauty/>

64. Vogue URL: <https://www.vogue.com/beauty>

ПЕРЕЛІК ДОВІДКОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ

65. Словник української мови: в 11 тт. / редкол.: І. К. Білодід (голова) та ін. Київ: Наукова думка, 1970-1980. Т. 1-11.

66. Сучасний словник іншомовних слів: близько 20 тис. слів і словосполучень / уклали: О. І. Скопненко, Т. В. Цимбалюк. Київ: Довіра, 2006. 789 с.

67. Macmillan English Dictionary. URL: www.macmillandictionaries.com. (дата звернення 6.02.2018).

68. Michalun M. V., DiNardo J. C. Skin Care and Cosmetic Ingredients Dictionary. 4th Edition. NY: Cengage Learning, 2014. 399 p. URL: <https://books.google.com.ua/books?id=AePNAgAAQBAJ&printsec=frontcover&hl=uk#v=onepage&q&f=false> (дата звернення 11.03.2018).

69. Michalun N., Michalun M. V. Milady's Skin Care and Cosmetic Ingredients Dictionary. 1st Edition. NY: Cengage Learning, 2009.

70. Milady's Illustrated Cosmetology Dictionary / edited by Shelley Heavilin. Second Edition. New York, 2002.

71. Winter R. A Consumer's Dictionary of Cosmetic Ingredients: Complete Information about the Harmful and Desirable Ingredients Found in Cosmetics and Cosmeceuticals. 7th Edition. New York: Three Rivers Press, 2009.

ДОДАТКИ

Додаток А

АНГЛО-УКРАЇНСЬКИЙ ГЛОСАРІЙ КЛЮЧОВИХ ТЕРМІНІВ
ІНДУСТРІЇ КРАСИ

А	
1. (non-)abrasive face exfoliation пілінг шкіри з використанням (без використання) абразивних частинок	19. baked powder запечена пудра
2. ABR (alpha - beta and retinol) peeling АБР пілінг (процедура хімічного пілінгу, в основі якого є три активних речовини: альфа гідроксикислоти, бета-гідроксикислоти і ретинол)	20. baking makeup «запечений» макіяж
3. acetoneацетон	21. balayage балаяж (техніка поступового висвітлення волосся)
4. acid кислота (різні кислоти використовуються у кислотних пілінгах)	22. ball tipped wand щіточка від туші для закручування вій по кутиках ока
5. aerosolize аерозоль	23. banana rolls обвисла шкіра, яку помітно зверху на стегнах, за формою схожа на банан
6. afrostylingафростиль (у плетінні волосся)	24. bar soap мило
7. aftershave крем після гоління	25. BB (blemish balm) cream бі-бі крем (крем, що маскує недоліки)
8. age factor фактор віку	26. beauty essence есенція для шкіри обличчя, покращує проникнення препаратів у шкіру, відноситься до засобів, що сприяють догляду за шкірою (skin care boosters)
9. age spots (lentigines) вікові пігментні плями	27. biotin біотин (вітамін В)
10. ageing wrinkles вікові зморшки	28. bipolar scissors біполярні ножиці (використовуються для того, щоб одночасно підняти і розділити тканини)
11. aging старіння	29. bird beak jaw підборіддя, за формою схоже на дзьоб (вада обличчя)
12. aging prevention попередження старіння	30. bird face обличчя, за формою овальне, випукле вперед (вада обличчя)
13. angled shader brush пензлик з обрізаним кутом для розтушовування	31. blackhead чорні цятки
14. anterior part of the body передня частина тіла	32. blemishes зморшки
15. arched brows брови у формі дуги	33. botox ботокс
16. argan oil арганова олія (компонент косметичних засобів та засобів догляду за тілом)	34. bottom lash wand щіточка від туші для закручування кінчиків вій
17. arm lift підтяжка шкіри на руках	35. brightener освітлювач шкіри
18. aromatherapy аромотерапія	36. bronzer brush пензлик для нанесення бронзатора
В	37. brow comb brush кісточка для брів

38. brow lift підтяжка брів
39. buff in, push into вбивати (рух, під час нанесення декоративної косметики, з метою досягнення ідеально рівного тону)
40. buffed in (make up) вбитий макіяж (добре розтушований кісточкою)
41. buffer пилка для полірування нігтів
42. buffing brush кісточка із щільно набитим ворсом (для нанесення рідких текстур)
С
43. cake face насичений макіяж на обличчі
44. camouflage cosmetics маскувальна косметика (косметичні засоби для маскуванню недоліків зовнішнього вигляду людини)
45. canal for facial nerve канал лицьового нерва
46. cat eye котяче око (вид макіяжу для очей)
47. CC (color correction) cream Сі-Сі крем (крім тонального ефекту, коригує тон шкіри, зменшуючи видимість почервоніння, пігментації,
48. chemical exfoliant, peel хімічний эксфоліант
49. contour pallet палетка для контурингу (у макіяжі)
50. cosmetic spatulas косметичний шпатель (для нанесення маски на обличчя та зону декольте)
51. cushions powder кушон (різновид тонального крему)
52. cuticles кутикула
D
53. damaged hair пошкоджені кінчики волосся
54. dandruff лупа
55. dairy face молочне обличчя (симптоми: опухлі повіки, мішки і темні круги під очима, дрібні білі плями/точки і нерівності на підборідді, свідчать, що тіло бореться, щоб переварити молочні

продукти)
56. dark circle темні кола (під очима)
57. dark spots «чорні плями» в Т-зоні
58. darsonvalization дарсонвалізація (фізіотерапевтичний метод лікувального впливу на шкіру за допомогою змінного імпульсного електроструму)
59. day cream денний крем
60. daylight makeup денний макіяж
61. daytime skin regimen щоденний догляд за шкірою
62. DD (daily defence) cream Ді-Ді крем (забезпечує якісну роботу ліпідного бар'єру на поверхні шкіри і захищає епідерміс від руйнівного впливу навколишнього середовища)
63. debriding усунення відмерлих тканин
64. deep set eyes глибоко посаджені очі
65. deep-cleansing глибоке очищення
66. dotting tool інструмент для нанесення візерунку у формі крапок (у манікюрі)
67. double ended brush пензлик із насадками з обох сторін
68. downturned eyes очі із опущеними кутиками
69. draping makeup дрейпінг (техніка контурування обличчя за допомогою рум'ян)
70. drugstore makeup магазин із косметикою рівня масмаркет
71. dry hair shampoo шампунь для сухого волосся
72. dry shampoo сухий шампунь (що не потребує води)
73. DSPT (dry, sensitive, pigmented, tight) skin суха, чутлива, пігментована, пружна шкіра
E
74. edelweiss едельвейс (екстракт едельвейсу є компонентом сонцезахисної та антивікової косметики)
75. eggshell nails нігті з надмірно тонкою

пластиною
76. egyptian henna єгипетська хна (використовується для фарбування та догляду за волоссям)
77. electric styling brush фен для волосся з насадками для укладки
78. elevens зморшки (між бровами, за формою схожі на число «»))
79. emery board пилочка для нігтів
80. emollient cream крем-емульсія
81. essential oils ароматичні олії
82. even-toned рівний тон (про нанесення косметичних засобів)
83. everyday makeup щоденний макіяж
84. extra volume shampoo шампунь з ефектом додаткового об'єму
85. eye cream крем навколо очей
86. eye liner підводка для очей
87. eye primer основа під тіні
88. eye shadow brush пензлик для нанесення тіней
89. eye shadow sponge спонж для нанесення тіней
90. eyebrow arching надання форми бровам
91. eyebrow brush пензлик для нанесення тіней на брови
92. eyebrow gel гель для брів
93. eyebrow pencil лівець для брів
94. eyedrops/ artificial tears краплі для очей
95. eyeshadow тіні для очей
96. eyewash засіб для зняття макіяжу з очей
97. eye widening surgery пластична операція для збільшення форми очей (популярна в Азії)
F
98. face fitness/ gymnastics/ building вправи для підтримання тонуся обличчя
99. face framing контур обличчя, який формується за допомогою хайлайтерів
100. face lifting massage масаж-підтяжка обличчя
101. face oil олія для обличчя

102. face on/ put on makeup/ do (someone's) makeup нанести макіяж
103. face powder пудра для обличчя
104. face wash засіб для вмивання обличчя
105. facial flushing почервоніння обличчя
106. facial plastic surgery/ facial reconstructive procedure пластична операція на обличчі
107. facial serum сироватка для обличчя
108. fake штучний (волосся, нігті, вії)
109. false lashes накладні вії
110. fan brush пензлик-віяло
111. feline eye котячі очі (внаслідок нанесеного макіяжу очі виглядають «розтягнутими», «видовженими», схожими за формою на котячі)
112. finishing spray спрей, що фіксує макіяж
113. fish lips риб'ячі губи (внаслідок нанесення декоративної косметики губи за формою виглядають як риб'ячі)
114. fissure тріщини (на шкірі, губах)
115. fluffy brush пухнаста кісточка (для нанесення розсипних текстур)
116. forehead lift підтяжка шкіри на лобі
117. formaldehyde формальдегід (компонент-консервант в косметичних засобах)
118. frown lines зморшки на чолі
119. full cover щільний тональний (вміст пігменту до %)
120. full glam makeup насичений, стійкий макіяж
G
121. galvanic desincrustation gel гальванічний гель для дезінкрустації (прекрасно розчиняє сальну секрецію, що накопичилася глибоко в порах; підходить для проведення ультразвукової чистки шкіри)
122. gardenia гарденія (рослина, що використовується в парфумерії)

123. gauze марля
124. gel гель
125. glabrous безволосий
126. glitter pri mer основа під блискітки
127. gluten face глютенове обличчя (типові симптоми, спричинені вживанням продуктів з клейковиною: червоні щоки, темні пігментні плями або плями навколо підборіддя)
128. glycerin гліцерин (компонент губної помади)
129. glycolic acid гліколева кислота
130. grapefruit oil грейпфрутова олія (компонент косметичних засобів та засобів догляду за тілом)
131. grape-seed oil олія з виноградних кісточок (компонент косметичних засобів та засобів догляду за тілом)
132. grease жир (компонент косметичних засобів та засобів догляду за тілом)
133. gwang блискучий фініш у макіяжі
134. gynecomastia (men)/ male breast reduction/ moobs/ man boobs гінекомастія (зміна форми грудей у чоловіків)
Н
135. hair rinse ополіскувач для волосся
136. hand lotion лосьйон для рук
137. hanging skin обвисла шкіра
138. hard-to-match skin tone шкіра, до якої складно підібрати тональний крем
139. heavy make-up насичений макіяж
140. herbal hair rinse ополіскувач для волосся на травах
141. highlighter хайлайтер (косметичний продукт, що надає шкірі блиску)
142. hooded eyelid/ baggy upper eyelid/ double eyelid нависла повіка
143. hyaluronic acid гіалуронова кислота
144. hydra-essentielle moisture інтенсивне зволоження
145. hydrating cream зволожувальний крем

I
146. ice pick scar відкриті пори на шкірі
147. illuminator ілюмінатор (легкий крем, що надає шкірі блиску)
148. imperfection/ flaw недоліки, які маскуються макіяжем
149. ingrown hair вросла волосина
150. inner eyelid corner внутрішній кут повіки
151. intense eyeliner насичена підводка для очей
152. inverted triangle обличчя у формі трикутника (завужене підборіддя і широкий лоб)
153. ionto roller металічний ролик, за допомогою якого наносять крем на шкіру
154. iron heater for hair праска для волосся, за допомогою якої моделюють зачіску
155. irritation подразнення, чутливість (шкіри)
J
156. jasmine жасмин (компонент косметичних засобів та засобів догляду за тілом)
157. jaw clamp зажим для волосся
158. jojoba жожоба (компонент косметичних засобів та засобів догляду за тілом)
K
159. kabuki тип кисті для макіяжу з м'яким щільним ворсом і зазвичай короткою ручкою
160. kim kardashian makeup макіяж у стилі Кім Кардаш'ян
161. kkul (kkul - мед) gwang макіяж із дуже сильним блиском
162. kohl сурма (підводка для очей)
L
163. hard-to-match skin tone шкіра, до якої складно підібрати тональний крем
164. lacquer (nail)лак для нігтів
165. lactic acid, lactic acid, actilac, -

hydropropanoic acid; -hydroxypropanoic acid	молочна кислота (компонент косметичних засобів для догляду за шкірою, волоссям; використовують із метою ексfolіації, зволоження, регенерації тощо)
166. lactic peel	молочний пілінг (в основі процедури - молочна кислота, що має відлущувальні, поживні та ліфтингові властивості)
167. laid hair	вкладене волосся
168. lanolin	ланолін (небажаний компонент, що використовується для «зволоженого» ефекту, викликає алергічні реакції)
169. lash and brow brush	щіточка для вій та брів
170. lentigines, age spots	вікові плями
171. leukoderma	пігментні плями на шкірі
172. lip brush	пензлик для губ
173. lip bullet	«патрон» для губ (основна пігментована частина губної помади, що за виглядом і формою схожа на патрон)
174. lip care product	засіб догляду за губами
175. lip gel patch	гелеві патчі для губ
176. lip gloss	блиск для губів
177. lip line	лінія губ
178. lip liner	олівець для губів
179. lipstick lines	зморшки навколо рота
180. liquefying cream/ cold cream	крем-парафін (твердий крем на основі парафіну)
181. liquid eyeliner	рідка підводка для очей
182. liquid face lift	підтяжка обличчя за допомогою ін'єкцій
183. liquid foundation	кремоподібна основа під макіяж
184. loose product	розсипний продукт
185. loss of tissue/ atrophic scars	атрофічні рубці

186. lotion	лосьйон
187. lower body lift	підтяжка живота
188. lower extremity bypass surgery	обструктивна хірургія нижніх кінцівок
189. luminous skin	шкіра з природним блиском
М	
190. magnetic eyelashes	накладні вій на магніті
191. makeup	макіяж
192. makeup base	база під макіяж
193. makeup kit	косметичка
194. makeup remover	засіб для усунення макіяжу з обличчя
195. manicure implements	інструменти для манікюру
196. manicure kit	набір для манікюру
197. manicure lamp	лампа для манікюру
198. mascar	атуш
199. mascara brush	пензлик для туші
200. mascara wand	щіточка для нанесення туші
201. matte	матовий (тон)
202. maturation	дозрівання (про вугрі)
203. medium cover	середній за рівнем покриття тональний крем (вміст пігменту -%)
204. megalonychosis	гіпертрофія нігтів
205. mist spray	спрей для зволоження обличчя
206. modelling/ alginate/ rubber mask	моделювальна альгінатна маска-ліфтинг
207. moisture mask	зволожувальна маска
208. moisture, moisturize	зволожувати (шкіру)
209. moisturizer/ suboon	зволожувач (препарат, що зволожує шкіру)
210. mommy make over	комплекс пластичних операцій, для жінок після народження дитини (підтяжка грудей, сідниць, ліпосакція тощо)
N	

211.	nail/ unguis	ніготь
212.	nail buffer	інструмент для полірування нігтів
213.	nail extender	засіб для пришвидшення росту нігтів
214.	nail file	пилочка для нігтів
215.	nail polish	лак для нігтів
216.	nail polish remover	засіб для зняття лаку з нігтів
217.	nail root	основа нігтя
218.	nail skin/ perionychium	кутикула
219.	natural body wrap	обгортання тіла засобами органічного походження
220.	night cream	нічний крем
221.	nighttime skin care regimen	нічний догляд за шкірою
222.	nonallergenic cosmetics	косметичні засоби для чутливої шкіри
223.	nonstripping shampoo	шампунь, що очищує волосся, не змиваючи фарбу
224.	normal hair shampoo	шампунь для нормального типу волосся
225.	non irritating products	косметичні засоби, що не подразнюють шкіру
226.	normal skin	нормальна шкіра (тип шкіри)
О		
227.	oato ves	(компонент продуктів догляду за чутливою шкірою)
228.	obesity	ожиріння
229.	oil blotting paper	паперові серветки, що усувають
230.	oil control	контроль жирності (волосся/шкіри)
231.	ointment	мазь
232.	organic compound	органічні компоненти
233.	organic cosmetics	органічна косметика
Р		
234.	pad cotton	косметичний диск
235.	pageboy style	зачіска, в якій кінці волосся закручені всередину

236.	pale skin	бліда шкіра
237.	palette	палетка
238.	palpebra	повіка
239.	parabens	парабени (консерванти, які використовуються в косметичних препаратах)
240.	paraffin	парафін (компонент косметичних засобів та засобів догляду за тілом)
241.	pear-shaped face	обличчя у формі груші
242.	pedicare	догляд за ногами
243.	peeling treatment	пілінг-терапія
244.	pencil for makeup	олівець для макіяжу
245.	peppermint oil	м'ятна олія (компонент косметичних засобів та засобів догляду за тілом)
246.	perfume	парфум
247.	permanent makeup	перманентний макіяж
248.	perspire	пітніти
249.	petrolatum	вазелін (небажаний компонент косметичних засобів, що провокує алергічні реакції)
250.	pH balance of skin	кислотно-лужний баланс шкіри
251.	pine cone wand	щіточка для вій, що візуально видовжує кутики очей і використовується у макіяжі «котяче око»
252.	Plasmolifting	плазмоліфтинг (унікальна сучасна методика безопераційного омолодження обличчя, заснована на використанні власної, збагаченої тромбоцитами, крові пацієнта)
253.	podiatrist	подолог (фахівець з захворювань нігтів і деформації стопи)
254.	polish dryer	засіб для швидкого висихання лаку на нігтях
255.	polymethyl-methacrylate (PMMA)	поліметилметакрилат (використовується в косметичних

крема для усунення зморшок і захищає шкіру від ультрафіолету)
256. pomade парфумований засіб для укладки волосся
257. premature skin aging передчасне старіння шкіри
258. primer база під макіяж
259. problem skin проблемна шкіра
260. propionibacterium аспепропіоново-кислі бактерії, що викликають акне
261. propylparaben пропілпарабен (шкідливий компонент-консервант в парфумах)
262. protective cream захисний крем
263. puff pad пухнастий спонж для розсипчатої пудри
264. pusher, trimmer інструмент, для відштовхування або обрізання затверділої шкіри (кутикули) на основі нігтя
265. pustule пустула (невеликий гнійник)
Q
266. quantum epilation квантова епіляція (новітній різновид фотоепіляції)
R
267. reconditioner засіб для відновлення структури волосся (зволоження)
268. red lip червона губна помада
269. rehydration зволоження
270. rejuvenate омолодити
271. relaxer хімічний препарат, що вирівнює волосся
272. replenishing відновлення (шкіри та волосся за допомогою процедур і препаратів)
273. resilience, restructuring of hair здатність волосся повернутися до природньої структури після хімічних процедур
274. resize the nose змінювати форму носа
275. retinol ретинол (компонент антивікової косметики)

276. revitalization активізація (відновлення клітин шкіри шляхом використання препаратів та процедур)
277. revitalizing mask відновлювальна маска
278. rhinocheiloplasty одночасна пластика носа і верхньої губи
279. ridge filler продукт для нігтів, що використовується для вирівнювання нігтьової пластини
280. rinse-off product продукти для вмивання (очищення)
281. rose oil трояндова олія
282. rose water трояндова вода
283. rouge/ blush рум'яна
284. rounded cannula закруглена канюля
285. round-shaped face кругла форма обличчя
286. rubber bristled wand щіточка для туші, що надає густини віям
S
287. (semi) sheer cover напівпрозорий світлий тональний крем (вміст пігменту -%)
288. sandalwood oil сандалова олія (компонент)
289. sandpaper пилка для шліфування нігтів
290. sanitize гзасіб, який дезінфікує поверхні, інструменти і тд
291. scalp шкіра голови
292. scleroido грубіла шкіра
293. SD alcohol/alcohol denat денатурований спирт (шкідливий компонент косметичних засобів та засобів догляду за тілом)
294. seamless color transition нанесення відтінків без «стиків» (у макіяжі)
295. seaweed морські водорості (компонент косметичних засобів та засобів догляду за тілом)
296. sensitivity чутливість
297. septoplasty септопластика (хірургічна операція для корекції

викривленої носової перегородки)
298. setting gel гель для укладання волосся
299. shampoo шампунь
300. shampooing процес миття голови та волосся
301. shave голитися
302. shaving cream засіб для видалення волосся за допомогою леза
303. shine spray спрей для блиску
304. shine-free skin шкіра без жирного блиску
305. shiny skin жирна шкіра
306. shower gel гель для душу
307. side of nose бік носа
308. silkiness of skin/hair шовковість (шкіра/волосся)
309. silver hair сиве волосся
310. simple glam легкий, прозорий макіяж
311. simple soothing toner заспокійливий тонер без запаху
312. simplex acne вид вугрів
313. six-dimensional eyebrows брови у 6 об'ємі
314. skin abrasion peel усунення ороговілого шару шкіри за допомогою пемзи
315. skin care boosters засоби догляду, які покращують стан шкіри
316. skin rash шкірний висип
317. smudge brush пензлик для розтушовування
318. soap мило
319. sodium laureth sulphate (SLES) лауретсульфат натрію (компонент косметичних засобів та засобів догляду за тілом)
320. sodium lauryl sulphate (SLS) натрію лаурилсульфат (компонент засобів для волосся)
321. softening agent засіб, що пом'якшує
322. soothing gel заспокійливий гель
323. spider veins венозна сітка, що за

формою схожа на павутину
324. spongy/ imbibition hair виснажене пористе волосся
325. spoolie кісточка для брів
326. spot bleaching/ lightening висвітлення плям на тілі
327. spray спрей
328. spur шпора (ороговіла шкіра на п'ятах)
329. square-shaped face обличчя квадратної форми
330. stearyl alcohol стеариловий спирт (безпечний компонент косметичних засобів та засобів догляду за тілом)
331. stippling brush кісточка для нанесення сухих продуктів (рум'яна, пудра тощо) у точковій формі, що робить нанесення більш розсіяним, на відміну від розтирання щільною щіткою
332. Strobing стробінг (новітня техніка макіяжу, що полягає у нанесенні ілюмінатора, щоб надати свіжого вигляду)
333. styling gel гель для волосся
334. styling iron heater праска для вкладання волосся
335. subcutaneous підшкірний
336. suede effect powder пудра з оксамитовим ефектом
337. sugaring spatula пензлик для нанесення цукру на ділянку шкіри, з якої видаляється небажане волосся
338. sugaring/ sugar waxing шугаринг (спосіб епіляції з
339. sulphate-free shampoo безсульфатний шампунь
340. sun protection засоби серії «захист від сонця»
341. sun protection factor (SPF) коефіцієнт захисту від сонячних променів
342. sun tanned skin засмагла шкіра
343. sunbed солярій

344.	sunburn	сонячний опік шкіри
345.	sunlamp	лампа для штучної засмаги
346.	sunscreen	сонцезахисний крем
347.	super light weight foundation	надлегка основа під макіяж
348.	super soft	надм'який (про засіб догляду за шкірою)
349.	superficial peel	поверхневий пілінг
350.	super-heavy coverage	супер-стійкий (про макіяж)
351.	superior labial nerve	губний нерв
352.	sweating	потовиділення
353.	sweet bay oil	лаврова олія (компонент косметичних засобів та засобів догляду за тілом)
Т		
354.	tache	знебарвлена пляма на шкірі
355.	talс	тальк
356.	tan	засмага
357.	tan color	колір засмаги (жовтувато-коричневий)
358.	tanning bed	солярій
359.	tanning lotion	сонцезахисний крем
360.	tape	вужка смужка матеріалу для прикріплення накладного волосся
361.	taurine	таурин (компонент косметичних засобів та засобів догляду за тілом)
362.	taut (taeng, taeng)	пружний (про шкіру)
363.	tear duct	кутик ока (ділянка, яку висвітлюють хайлайтером, щоб надати погляду блиску)
364.	teasing brush	щітка з жорсткою щетиною для волосся
365.	teasing comb	гребінець із коротких і довгих зубців
366.	temporal bone	скронева кістка
367.	ten (-)step skin care regimen	догляд за шкірою, що складається з десяти кроків (корейський догляд)
368.	thick bristle wand	щіточка для туші, що надає віям густини

369.	thin and straight wand	щіточка для туші, що розділяє та не склеює вії
370.	three-dimensional shading	колорування волосся з
371.	tightlining	затягування (техніка нанесення олівця для очей на слизову оболонку для ефекту виразності)
372.	tinea unguium	нігтьовий грибок
373.	tint	рідкі тіні (для повік)
374.	tinted moisturizer	тонувальний, зволожувальний крем легкої текстури
375.	tissue	тканина
376.	trichloroacetic acid/ TCA	трихлороцтова кислота (для пілінгу)
377.	tummy tuck	пластика живота
378.	tweezers	пінцет
379.	tweezing	видалення волосся за допомогою пінцета
380.	T- zone	Т-зона
U		
381.	ulmus davidiana root extract	екстракт кореня в'яза (використовується в масках для зволоження)
382.	ultra-fine eyeliner	ультратонка підводка
383.	ultramarine blue	ультрамариновий синій (блакитний пігмент, отриманий з каменя лазуриту для виготовлення тіней, туші)
384.	ultrarich moisturizer cream	ультразволожувальний крем
385.	ultrasonic scalpel	ультразвуковий скальпель
386.	ultrasound peeling	ультразвуковий пілінг
387.	under cheekbone	ділянка під вилицею
388.	under eye circle	кола під очима
389.	upturned eyes	очі із піднятими вверх кутиками
390.	uranoschisis	ущелина твердого неба
391.	urticaria	кропив'янка (захворювання шкіри)

V	
392.	vacuum cleaning вакуумна чистка
393.	vacuum massage вакуумний масаж
394.	vaporization вапоризація (парова ванна)
395.	vaporizer розпилювач
396.	vegetable oil рослинна олія
397.	vegetable sponge натуральна губка
398.	vellus волосяний покрив
399.	venous венозний
400.	vermilion border контур губ
401.	vesiculoparular те, що вкрите пухирцями або папулами
402.	vibex розтяжка
403.	vinotherapy treatment винотерапія (пілінг на основі винної кислоти)
404.	virgin bleaching перше висвітлення волосся
405.	virgin hair волосся, яке ніколи не фарбувалося
406.	visage візаж
407.	vitamin вітамін
408.	volume curl, vortice pilorum завиток (волосся)
409.	volumizing/ volume mascara туш для об'єму вій
410.	vomer кістка-перегородка між ніздрями
411.	vulgaris acne звичайні вугрі
W	
412.	walnut stain фарба для волосся (кольору волоського горіху)
413.	wart, verruca бородавка
414.	wash of colour насичена палітра кольорів
415.	water-based той, що на водній основі
416.	water-based skincare products продукти для догляду за шкірою на водній основі
417.	wax віск
418.	wax depilatory депіляція з використанням воску

419.	wax heater віскоплав
420.	WCE/ water chestnut extract водний каштан (компонент косметичних засобів та засобів догляду за тілом)
421.	Weft муляж жіночого волосся, на якому навчаються перукарі
422.	weft wig довге пасмо волосся, яке має шов у верхній частині; використовується у перуках
423.	wet brushes sanitizer дезінфектор кистей для макіяжу
424.	wetshaving класичне мокре гоління
425.	wheat germ oil олія із зародків пшениці (компонент косметичних засобів та засобів догляду за тілом)
426.	whitehead міліум (білі вугри)
427.	whiten teeth відбілювати зуби
428.	whorl of hair завиток на волоссі
429.	wide set eyes широко посаджені очі
430.	wig brush щітка для перуки
431.	wig cap основа, до якої прикріплюється волосся перуки
432.	wig cleaner засіб для догляду за перукою
433.	wig conditioner кондиціонер для догляду за перукою
434.	wig stand манекен для перуки
435.	wiglet шпилька
436.	winter itch свербіж шкіри, спричинений низькою температурою
437.	wiry hair волосся як «дріт»
438.	wisp of hair локон
439.	wooden manicure sticks дерев'яні палички для манікюру (відштовхують кутикулу)
440.	wooly hair надмірно кучеряве волосся
441.	wrinkle зморшка
442.	wrinkle correction усунення зморшок
443.	wrinkle remover засіб проти зморшок
Y	
444.	ylang ylang іланг-іланг (компонент

косметичних засобів та засобів догляду за тілом)
445. yogurt йогурт (використовується як маска для волосся та шкіри)
446. yun-gwang блиск в Б об'ємі (стробінг)
Z
447. zigzag parting проділ у формі зигзагу
448. zinc ointment цинкова мазь від шкірних висипів
449. zinc oxide оксид цинку
450. zinc sulphate цинк сульфат (в кремах та лосьйонах)

SUMMARY

Zelinsky T.V. Beauty industry terminology: functional and translation aspects. – Qualification research paper. – Manuscript.

Thesis for a degree of Master of Philology: Specialty 035 – Philology; Specialization 035.041 – Germanic languages and literatures (translation included), first language – English – Khmelnytskyi National University, Khmelnytskyi, 2020.

The thesis focuses on the study of terminology of beauty industry and ways of conveying English beauty industry terminology in Ukrainian.

The importance of the research arises from the social significance of beauty industry terminology studies in view of the rapid development of international cooperation and the intensification of communication between specialists; the necessity to study productive ways of English beauty industry terminology translation.

The research material consists of 100 English beauty industry terms, selected from media texts published over the past 5 years. Based on this material, a glossary was compiled, which includes 450 single terms, phrases and abbreviations.

The novelty of the obtained results consists in the complex study of English beauty industry terminology, specification of a definition of a concept “beauty industry term”, identification of beauty industry terms groups used in media texts and ways of their translation into Ukrainian.

The practical value of the thesis is determined by the possibility of using its results in teaching courses on English lexicology (sections "Term", "Terminology", "Systemic relations in vocabulary," "Word formation") and stylistics (section "Stylistic differentiation of vocabulary"), in lexicographic practice (for compiling English-Ukrainian dictionaries, glossaries and reference books), in the preparation of specialized textbooks and manuals as well as for the

regulation and standardization of English terminology of beauty industry. The obtained results can serve as a source of information for further research on terminology.

The first chapter, "Theoretical Principles of the Study of English Terms of Beauty Industry," concentrates on the analysis of approaches to the notion of the term. It outlines basic requirements to the term as a lexical unit and offers its own working definition of a beauty industry term, which is based on a combination of definitions provided by V. M. Leychik, A. V. Lemov, and I. I. Boyko. The features of the professional language of beauty industry have been outlined.

In the second chapter, «Translation strategies of conveying English beauty industry terms translation into Ukrainian», a consistent analysis of the beauty industry terms used in media texts has been fulfilled. On the basis of this analysis 2 groups of terms of beauty industry have been identified; the most frequently used abbreviations have been analysed. The translation strategies of conveying English beauty industry terms translation into Ukrainian have been identified.

The results of the comprehensive study of English beauty industry terms call for a further, more thorough and deeper analysis. Future research can also focus on the comparison of appropriate Ukrainian and English terminology.

Keywords: term, terminology, terminology of beauty industry, media texts, professional language, borrowings, word for word translation, transcription, transliteration

АНОТАЦІЯ

Зелінські Т. В. Термінологія індустрії краси: функціональний та перекладознавчий аспекти. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Дипломна робота на здобуття ступеня вищої освіти – магістр філології за спеціалізацією 035.041 – «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська». – Хмельницький національний університет, Хмельницький, 2020.

Магістрську роботу присвячено дослідженню термінології індустрії краси та прийомів перекладу англійських термінів індустрії краси українською мовою.

Актуальність магістерської роботи зумовлено суспільною важливістю вивчення галузевої термінології індустрії краси з огляду на бурхливий розвиток міжнародного співробітництва та інтенсифікацію спілкування галузевих фахівців; необхідністю вивчення продуктивних способів перекладу англійських термінів індустрії краси українською мовою у медіа дискурсі

Матеріалом дослідження послуговували медійні тексти про індустрію краси, опубліковані протягом останніх 5 років, звідки було вибрано 100 англійських термінів індустрії краси. На основі опрацьованого матеріалу був сформований глосарій обсягом 450 одиниць, до якого увійшли одиничні терміни, терміни-словосполучення та аббревіатури.

Наукова новизна отриманих результатів полягає в тому, що в роботі здійснено комплексне дослідження англійської термінології індустрії краси, уточнено поняття «терміни індустрії краси», виокремлено групи термінів індустрії краси, які зустрічаються у медійних текстах; визначено способи перекладу англійських термінів індустрії краси українською мовою.

Практична цінність Практична цінність дисертації визначається можливістю застосування її результатів у викладанні лекційних курсів із лексикології англійської мови (розділи «Термін», «Термінологія», «Системні відношення в лексиці», «Словотвір») та стилістики (розділ «Стилістична диференціація лексики»), у лексикографічній практиці (для укладення відповідних англо- українських словників, глосаріїв і довідників), при створенні профільних підручників і навчальних посібників, а також для упорядкування та стандартизації англійської термінології індустрії краси. Отримані результати дослідження можуть слугувати джерелом інформації для подальших досліджень із термінознавчих проблем.

Перший розділ «Теоретичні засади дослідження англійських термінів індустрії краси» присвячено розгляду різноманітних поглядів на поняття «термін», вивченню вимог до терміна як лексичної одиниці та аналізу характеристик фахової мови сучасної індустрії краси. У розділі сформовано власне визначення терміну індустрії краси, яке базується на поєднанні дефініцій В. М. Лейчика, А. В. Лемова та І. І. Бойко.

У другому розділі «Перекладацькі прийоми передачі англійських термінів індустрії краси українською мовою» розглянуто терміни індустрії краси, що вживаються у англомовних медійних текстах, виокремлено 2 групи термінів індустрії краси, проаналізовано терміни-аббревіатури індустрії краси, визначено перекладацькі прийоми передачі англійських термінів індустрії краси українською мовою.

Результати комплексного дослідження англійської термінології індустрії краси створюють перспективи для подальшого ґрунтовнішого дослідження обраної галузевої термінології, а також проведення порівняльного аналізу особливостей української та англійської термінології зазначених галузей.

Ключові слова: термін, термінологія, термін індустрії краси, переклад, медійні тексти, фахова мова, запозичення, калькування, транскрибування, транслітерація.